

Na podlagi prvega odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01) in v skladu s sklepi, ki jih je sprejel
senat računskega sodišča,
izdajam

REVIZIJSKO POROČILO

O PRAVILNOSTI POSLOVANJA TER PRAVILNOSTI IN SMOTRNOSTI DODELJEVANJA IN UPORABE TRANSFEROV POSPEŠEVALNEGA CENTRA ZA MALO GOSPODARSTVO V LETIH OD 2001 DO 2003

Številka: 1206-7/2004-22

Ljubljana, 29. julija 2005

KAZALO

1.	UVOD.....	3
1.1	Predstavitev Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo	3
1.2	Osnovni podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov ter bilance stanja.....	5
2.	UGOTOVITVE	9
2.1	Obrazložitev revizije	9
2.2	Pravilnost poslovanja Pospeševalnega centra	10
2.2.1	Organizacijski okvir delovanja Pospeševalnega centra	10
2.2.2	Pridobivanje proračunskih sredstev in izvajanje stalnih nalog	12
2.2.3	Pravilnost izplačil plač in dodatkov ter pogodbenega dela in dela prek študentskega servisa	15
2.2.4	Pravilnost izvajanja javnih naročil	18
2.2.5	Drugi stroški delovanja	23
2.2.6	Organiziranje konferenc	28
2.2.7	Izkazovanje stroškov za programe, poročanje in nadzor	29
2.3	Pravilnost oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov	35
2.3.1	Program vavčerskega svetovanja	35
2.3.2	Program dela na domu.....	40
2.3.3	Program podjetniške prenove podeželja	43
2.4	Uspešnost dodeljevanja transferov v pospeševanje malega gospodarstva.....	45
2.4.1	Ali je Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničeval cilje pospeševanja malega gospodarstva	46
2.4.2	Ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatih poročal v skladu s predpisi ter ali je poročal skladno s predpisi, objektivno in pregledno	59
3.	MNENJE	63
3.1	Mnenje o pravilnosti poslovanja ter pravilnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva	63
3.2	Mnenje o uspešnosti dodeljevanja transferov za pospeševanje malega gospodarstva.....	64
4.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA.....	65

1. UVOD

Revizija pravilnosti poslovanja ter pravilnosti in smotrnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v letih od 2001 do 2003 je bila uvrščena v program dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije v letu 2004¹. Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan 17. 9. 2004.

1.1 Predstavitev Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo

Pospeševalni center za malo gospodarstvo, Dunajska 156, Ljubljana (v nadaljevanju: Pospeševalni center) je bil ustanovljen na podlagi Odloka o ustanovitvi pospeševalnega centra za malo gospodarstvo³ (v nadaljevanju: Odlok), ki ga je izdala Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS). Ustanovljen je bil kot javni zavod za razvoj, organizacijo in vodenje pospeševalno - svetovalne mreže za razvoj malega gospodarstva v Sloveniji, za njeno mednarodno zastopanje ter za zagotavljanje strokovnega in tehničnega povezovanja s sorodnimi pospeševalnimi mrežami in organizacijami po svetu.

Ustanoviteljske pravice in obveznosti izvaja Vlada RS. Pospeševalni center je pravna oseba s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določajo Zakon o zavodih⁴, Zakon o razvoju malega gospodarstva⁵ (v nadaljevanju: ZRMG) in Odlok. Pospeševalni center nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti, z vsemi pravicami in obveznostmi, brez omejitev.

Odlok določa, katere dejavnosti opravlja Pospeševalni center, in sicer:

- organiziranje in izvajanje spodbujevalnih, izobraževalnih in svetovalnih aktivnosti,
- organizacija, koordinacija in sodelovanje pri izvajanju programov in projektov mednarodne tehnične pomoči malemu gospodarstvu,
- razvoj, organiziranje in nadzor nad storitvami, ki jih nudijo člani svetovalne mreže, in vodenje, upravljanje ter izvajanje za to potrebnih aktivnosti,
- načrtovanje, organiziranje in opravljanje povezav med organizacijami, ki so uporabniki storitev zavoda in povezave z drugimi državami.

Pospeševalni center upravlja svet zavoda, ki šteje 11 članov, od tega je 6 predstavnikov ustanovitelja, predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije, predstavnik Obrtne zbornice Slovenije, predstavnik Republiškega zavoda za zaposlovanje, predstavnik Sklada RS za razvoj malega gospodarstva in predstavnik delavcev, ki opravljajo dejavnost v zavodu. Predsednika sveta zavoda izvoli svet zavoda s soglasjem ministra, pristojnega za malo gospodarstvo. Člane sveta zavoda imenuje Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za malo gospodarstvo.

Mandat članov sveta zavoda traja 4 leta, način dela sveta zavoda pa je določen s statutom in poslovníkom o delu sveta zavoda. Poleg sveta zavoda ima zavod za obravnavanje vprašanj s

¹ Št. 3104-1/2004-13 z dne 26. 5. 2004.

² Št. 1206-7/2004-6.

³ Uradni list RS, št. 61/92 in 68/96.

⁴ Uradni list RS, št. 12/91, 8/96 in 36/00.

⁵ Uradni list RS, št. 18/91, 13/93, 66/93, 22/00.

strokovnega področja dela tudi strokovni svet, katerega naloge, način oblikovanja in delovanje sta določena s statutom zavoda.

Svet zavoda sprejema statut, določa finančni načrt in sprejema zaključni račun zavoda ter druge splošne akte, sprejema programe dela in razvoja ter spremlja njihovo izvajanje, predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti, daje ustanovitelju in direktorju predloge in mnenja o posameznih vprašanjih in opravlja druge, s statutom in odlokom določene zadeve.

K statutu, finančnemu načrtu in zaključnemu računu daje soglasje ustanovitelj, to je Vlada RS.

Na podlagi Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi Pospeševalnega centra je svet zavoda 19. 5. 1997 sprejel statut zavoda⁶, spremembe statuta pa 23. 7. 2002⁷ in 11. 11. 2003. V statutu so opredeljene dejavnosti Pospeševalnega centra, ki jih je registriral pri Okrožnem sodišču v Ljubljani⁸. Registriran je tudi za dejavnosti, ki niso opredeljene v pooblastilu za izvajanje nalog (npr. izdajanje knjig, časopisov, revij, založništvo, prirejanje razstav, sejmov in kongresov, raziskovanja in eksperimentalnega razvoja na področju družboslovja in humanistike). Pospeševalni center pridobiva sredstva na trgu (za naloge, ki jih izvaja in niso vključene v odlok, vendar dopolnjujejo javno službo). Poslovnih knjig ne vodi ločeno, ker meni, da spadajo vse naloge, ki jih izvaja, v okvir javne službe.

Pospeševalni center pridobiva sredstva za izvajanje svojih dejavnosti iz državnega proračuna na podlagi letnega programa dela. Presežek prihodkov nad odhodki uporablja Pospeševalni center za opravljanje in razvoj svojih dejavnosti, o načinu razpolaganja odloča svet zavoda v soglasju z ministrom, pristojnim za malo gospodarstvo. Ustanovitelj prevzema odgovornost za obveznosti zavoda do vrednosti premoženja, s katerim razpolaga zavod. O načinu pokrivanja primanjkljaja, ki ga ni moč pokriti iz razpoložljivih sredstev, odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda.

Na podlagi 7. člena Odloka vodi delo in poslovanje Pospeševalnega centra direktor, ki ga imenuje in razrešuje svet zavoda s soglasjem ustanovitelja. Mandat direktorja je 4 leta.

V letu 2001 je bilo na Pospeševalnem centru 30 zaposlenih, v naslednjem letu 42, v letu 2003 pa 45 zaposlenih.

Funkcijo direktorja sta v letih od 2001 do 2003 opravljala

- mag. Zdenka Kovač do 7. 1. 2003⁹ in
- Božidar Marot od 7. 1. 2003 dalje¹⁰.

⁶ Soglasje Vlade RS, št. 313-04/94-2/6-8 z dne 21. 11. 1996.

⁷ Soglasje Vlade RS, št. 308-00/2001-2 z dne 16. 5. 2002.

⁸ Št. vložka 1/22097/00.

⁹ Soglasje vlade RS, št. 126-09/98-3 z dne 23. 12. 1999.

¹⁰ Soglasja vlade RS, št. 119-13/2003 z dne 30. 1. 2003, št. 119-122/2003 z dne 10. 7. 2003 in št. 118-83/2003 z dne 8. 1. 2004 k imenovanju v. d. direktorja.

1.2 Osnovni podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov ter bilance stanja

Pospeševalni center vodi knjigovodstvo in pripravlja računovodske izkaze na podlagi določil Zakona o računovodstvu¹¹ in na podlagi drugih predpisov, ki veljajo za posredne proračunske uporabnike, ter na podlagi Slovenskih računovodskih standardov. Temeljni računovodski izkazi Pospeševalnega centra so:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka na podlagi Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹²,
- bilanca stanja.

Primerljivost izkazov po načelu denarnega toka in načelu nastanka poslovnega dogodka ni mogoča.

Pospeševalni center ima od 1. 7. 2001 organizirano svojo računovodsko službo. Do tedaj je te storitve pogodbeno opravljalo podjetje Ambo, d. o. o., Medno 32e, Ljubljana.

Pospeševalni center ima za vsa tri leta revidirane računovodske izkaze. Za leti 2001 in 2002 je računovodske izkaze revidirala revizijska družba ITEO-Abeceda, Podjetje za revizijo in sorodne storitve d. o. o., Ljubljana, v letu 2003 pa je računovodske izkaze revidirala revizijska družba ECUM, Revizija, d. o. o., Ljubljana.

Zunanji revizorji so za vsa tri leta izdali mnenje, da računovodski izkazi v vseh pomembnejših pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja javnega zavoda Pospeševalni center na zadnji dan v letu in rezultatov poslovanja za obdobje, ki se je končalo na isti dan.

¹¹ Uradni list RS, št. 23/99.

¹² Uradni list RS, št. 86/99, 110/99, 23/00, 37/00, 2/01, 35/01, 62/01, 105/01, 38/02.

Tabela 1: Izkazi prihodkov in odhodkov Pospeševalnega centra po načelu denarnega toka v letih 2000 do 2003

Naziv skupine kontov	2000 v tisoč tolarjih	2001 v tisoč tolarjih	2002 v tisoč tolarjih	2003 v tisoč tolarjih	Indeks 01/00	Indeks 02/01	Indeks 03/02
I. PRIHODKI SKUPAJ	442.170	1.037.359	1.484.459	1.711.134	235	143	115
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	442.170	1.037.359	1.484.459	1.711.134	235	143	115
A. Prihodki iz sredstev javnih financ	404.530	991.012	1.341.004	1.578.428	245	135	118
<i>a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna</i>	279.367	991.012	1.341.004	1.578.428	355	135	118
- prejeta sredstva iz drž. proračuna za tekočo porabo	279.367	991.012	1.309.004	1.549.428	355	132	118
- prejeta sredstva iz drž. proračuna za investicijo			32.000	29.000			91
<i>b. Prejeta sredstva iz proračunov lokalnih skupnosti</i>							
<i>c. Prejeta sredstva iz skladov socialn. zavarovanja</i>							
<i>d. Prejeta sredstva iz drugih javnih skladov</i>	125.163				0		
- prejeta sr. iz drugih javnih skladov za tekočo porabo	125.163				0		
<i>e. Prejeta sredstva iz proračunov iz tujih donacij</i>							
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti	37.640	46.347	143.455	132.706	123	310	93
Prihodki od prodaje blaga iz izvajanja javne službe	25.925	42.406	123.608	128.913	164	291	104
Prejete obresti	8.675	1.398	9.214	2.243	16	659	24
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	3.040	2.543	10.633		84	418	0
Kapitalski prihodki				1.550			
II. ODHODKI SKUPAJ	437.875	859.863	1.687.739	1.622.925	196	196	96
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	437.875	859.863	1.687.739	1.622.925	196	196	96
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	65.458	146.437	218.558	235.169	224	149	108
Plače in dodatki	59.211	128.138	192.529	205.947	216	150	107
Regres za letni dopust	1.179	3.402	5.536	6.212	289	163	112
Povračila in nadomestila	4.021	11.315	16.159	16.704	281	143	103
Sredstva za delovno uspešnost	916	3.582	3.686	5.294	391	103	144
Sredstva za nadurno delo	59				0		
Drugi izdatki zaposlenim	72		648	1.012	0		156
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	9.569	20.967	31.797	34.767	219	152	109
Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	5.327	11.670	17.478	19.111	219	150	109
Prispevki za zdravstveno zavarovanje	4.146	9.086	14.003	15.310	219	154	109
Prispevki za zaposlovanje	38	79	118	130	208	149	110
Prispevki za porodniško varstvo	58	132	198	216	228	150	109
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	349.681	662.111	1.058.150	768.075	189	160	73
Pisarniški in splošni material in storitve	258.138	489.638	831.470	577.976	190	170	70
Posebni material in storitve	240	649	782	308	270	120	39
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	8.477	8.299	19.020	19.608	98	229	103
Prevozni stroški in storitve	1.602	2.759	4.506	3.702	172	163	82
Izdatki za službena potovanja	11.435	26.370	26.473	25.368	231	100	96
Tekoče vzdrževanje	4.609	10.316	15.001	17.791	224	145	119
Najemnine in zakupnine	29.738	55.160	60.581	51.087	185	110	84
Kazni in odškodnine	3				0		
Davek na izplačane plače		8.907	12.693	13.597		143	107

Naziv skupine kontov	2000 v tisoč tolarjih	2001 v tisoč tolarjih	2002 v tisoč tolarjih	2003 v tisoč tolarjih	Indeks 01/00	Indeks 02/01	Indeks 03/02
Drugi operativni odhodki	35.439	60.013	87.624	58.638	169	146	67
D. Plačila domačih obresti		2.523	849			34	0
E. Plačila tujih obresti							
F. Subvencije		2.000	343.499	555.833		17.175	162
G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	4.767	372			8	0	
H. Transferi neprofitnim organizacijam							
I. Drugi tekoči domači transferi							
J. Investicijski odhodki	8.400	25.453	34.886	29.081	303	137	83
Nakup prevoznih sredstev	3.500	2.893	2.166	3.998	83	75	185
Nakup opreme	4.900	22.560	32.720	25.083	460	145	77
III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	4.295	177.496		88.209	2.736	0	
III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI			203.280				0
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur	15	30	42	45	200	140	107

Vir: računovodske evidence Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je v letu 2001 izkazal presežek prihodkov nad odhodki v znesku 212.496 tisoč tolarjev. Presežek sestoji iz presežka prihodkov nad odhodki v znesku 177.496 tisoč tolarjev ter iz vrnjenih bančnih depozitov iz leta 2000 v znesku 35.000 tisoč tolarjev.

Pospeševalni center je v letu 2002 realiziral presežek odhodkov nad prihodki v znesku 203.820 tisoč tolarjev. Presežek odhodkov je bil krit iz presežka prihodkov leta 2001 v znesku 177.496 tisoč tolarjev ter leta 2000 v znesku 35.000 tisoč tolarjev, razlika 9.216 tisoč tolarjev pa so prosta denarna sredstva.

Pospeševalni center je v letu 2003 realiziral presežek prihodkov nad odhodki v znesku 88.209 tisoč tolarjev.

Tabela 2: Bilance stanja Pospeševalnega centra

Naziv skupine kontov	31. 12. 2000 v tisoč tolarjih	31. 12. 2001 v tisoč tolarjih	31. 12. 2002 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 01/00	Indeks 02/01	Indeks 03/02
SREDSTVA							
<i>Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju</i>	38.156	59.956	65.126	56.364	157	109	87
Neopredmetena dolgoročna sredstva		1.382	10.422	24.901		754	239
Popravek vrednosti neopred. dolg. sredstev		156	1.315	4.749		843	361
Oprema in druga opredm. osnovna sredstva	65.641	94.534	95.194	105.396	144	101	111
Popravek vrednosti opreme	38.367	47.447	48.483	69.184	124	102	143
Dolgoročne finančne naložbe	10.882	11.643	9.308		107	80	0
<i>Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivnih časovnih razmejitev (AČR)</i>	51.451	274.883	143.643	208.309	534	52	145
Denarna sredstva v blagajni	11	7	40	15	64	571	38
Denarna sredstva na računih	3.722	4.638	2.175	35.114	125	47	1.614
Kratkoročne terjatve do kupcev	12.178	58.053	132.502	107.265	477	228	81
Dani predujmi in varščine	141		82	1.327	0		1.618
Kratkoročne finančne naložbe	35.000	208.200	7.000	62.000	595	3	886
Kratkoročne terjatve iz financiranja		2.614	469	1.540		18	328
Druge kratkoročne terjatve	399	373	393	538	93	105	137
Aktivne časovne razmejitve		998	982	510		98	52
AKTIVA SKUPAJ	89.607	334.839	208.769	264.673	374	62	127
Aktivni konti izvenbilančne evidence		74.366					
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV							
<i>Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve (PČR)</i>	48.276	270.592	139.352	202.385	561	51	145
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	9.723	38	1.121	46	0	2.950	4
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	10.965	158.603	104.511	85.385	1.446	66	82
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	4.039	42.198	3.634	1.851	1.045	9	51
Kratkoročne obveznosti iz financiranja		1				0	
Pasivne časovne razmejitve	23.549	69.752	30.086	115.103	296	43	383
<i>Lastni viri in dolgoročne obveznosti</i>	41.331	64.247	69.417	62.288	155	108	90
Ugotovljeni poslovni izid	2.697	15.934	13.599	4.291	591	85	32
Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	38.634	48.313	55.818	57.997	125	116	104
PASIVA SKUPAJ	89.607	334.839	208.769	264.673	374	62	127
Pasivni konti izvenbilančne evidence		74.366					

Vir: računovodske evidence Pospeševalnega centra.

2. UGOTOVITVE

2.1 Obrazložitev revizije

Cilj revizije je bil izreči mnenje o pravilnosti poslovanja ter o pravilnosti in smotrnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v letih od 2001 do 2003. Pristop k preizkušanju podatkov, potreben obseg in načini preizkušanja podatkov so bili naslednji:

- Preizkušanje pravilnosti porabe javnih sredstev za delovanje Pospeševalnega centra
Pregledali in analizirali smo posamezne postavke bilance stanja in izkaza prihodkov in odhodkov, za katere smo za posamezna leta ugotovili določena nihanja. Ker je imel Pospeševalni center revidirane računovodske izkaze za vsa tri leta, smo njihove ugotovitve povzeli v poročilu. Preverjali smo pravilnost izkazovanja prihodkov, izplačil plač in drugih osebnih prejemkov, izbire izvajalcev in poravnavanja obveznosti.
- Preverjanje pravilnosti oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov
Pravilnost oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov smo preverjali tako, da smo podrobneje preverjali Program vavčerskega svetovanja, Operativni program uvajanja dela na domu in dela na daljavo in Program podjetniške prenove podeželja. Preverjali smo pravilnost izbire končnega uporabnika, pravilnost poravnavanja obveznosti, izkazovanja in namenskost uporabe pridobljenih sredstev za posamezen program oz. projekt.
- Ocena uspešnosti dodeljevanja transferov za pospeševanje malega gospodarstva
Uspešnost dodeljevanja transferov smo preverjali na Programu vavčerskega svetovanja in Operativnem programu uvajanja dela na domu in dela na daljavo v obdobju med leti 2001 in 2003. Preizkušanje uspešnosti smo izvedli tako, da smo iskali odgovore na dvoje zastavljenih revizijskih vprašanj: *Ali je Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničeval cilje pospeševanja malega gospodarstva in ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatov poročal v skladu s predpisi, objektivno in pregledno.* Informacije smo pridobili iz dokumentacije s področja pospeševanja malega gospodarstva, poslovnih in finančnih načrtov ter poročil Pospeševalnega centra. Uporabljali smo pretežno analitične metode, dokaze smo pridobivali na podlagi pregledovanja, preverjanja, primerjanja in presoje različnih dokumentov ter s pomočjo vodenih intervjujev z nosilci posameznih programov oz. projektov s področja pospeševanja malega gospodarstva.

Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo poslovanje posrednih proračunskih uporabnikov in interni akti Pospeševalnega centra:

- Zakon o javnih financah¹³ (v nadaljevanju: ZJF),
- Zakon o izvrševanju proračuna¹⁴ (v nadaljevanju: ZIPRS),
- Zakon o javnih naročilih¹⁵ (v nadaljevanju: ZJN oz. ZJN-1),
- Zakon o zavodih,
- ZRMG,

¹³ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02.

¹⁴ Uradni list RS, št. 103/01, 118/02.

¹⁵ ZJN: Uradni list RS, št. 24/97 in ZJN-1: Uradni list RS, št. 39/00, 102/00.

- Odlok in
- interni akti Pospeševalnega centra.

Kot nepravilnosti smo šteli neskladja v postopkih dodeljevanja sredstev, sklepanja pogodb in prevzemanja obveznosti z navedenimi predpisi.

Oceno uspešnosti pri doseganju ciljev in poročanju o dosežkih smo podali opisno, z obrazložitvijo stanja. Presojanje uspešnosti dodeljevanja in uporabe transferov je temeljilo na oceni stopnje uresničevanja ciljev zastavljene politike glede pospeševanja malega gospodarstva. Pridobljene dokaze smo za vsako postavljeno vprašanje ocenili glede na skladnost oz. uresničitev postavljenih ciljev posameznega programa oz. projekta.

2.2 Pravilnost poslovanja Pospeševalnega centra

Predmet revizije je pravilnost poslovanja ter pravilnost in smotrnost oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov. Pri pravilnosti poslovanja smo se osredotočili na delovanje Pospeševalnega centra, vključno z delovanjem organov upravljanja in na pravilnost porabe sredstev za delovanje Pospeševalnega centra.

2.2.1 Organizacijski okvir delovanja Pospeševalnega centra

V statutu je določeno, da je seja sveta sklepčna, če je na seji prisotnih najmanj 5 članov. Svet sprejema odločitve z večino glasov vseh navzočih članov. Statut torej določa, da je seja sklepčna, čeprav ni prisotnih več kot polovica članov sveta. Menimo, da seja ne more biti sklepčna, če ni prisotnih več kot polovica članov. Menimo tudi, da svet zavoda ne more sprejemati vseh odločitev z večino prisotnih članov (v najslabšem primeru s 3 prisotnimi člani), temveč mora določene odločitve sprejemati z večino vseh članov. V statutu je potrebno jasno opredeliti, katere odločitve sprejema svet z večino prisotnih članov in katere z večino vseh članov sveta.

Pospeševalni center je pojasnil, da je svet zavoda na 59. seji dne 22. 12. 2004 sprejel sklep o spremembi statuta, v katerem je spremenjeno določilo o sklepčnosti seje. Seja je sklepčna, če je prisotnih šest članov sveta zavoda.

2.2.1.a Vlada RS je z odločbo¹⁶ za dobo štirih let imenovala člane sveta zavoda. V obdobju do konca leta 2003 se je sestava sveta na podlagi sklepov o razrešitvi in imenovanju spreminjala, vendar pa smo ugotovili, da je sedmim članom sveta zavoda štiriletni mandat potekel že 17. 12. 2002. Pospeševalni center Vladi RS ni predložil zahteve za podaljšanje oz. ponovno imenovanje članov sveta. Zaradi tega je svet zavoda po 17. 12. 2002 deloval v neskladju s statutom in so zato vsi sklepi, ki jih je sprejel po tem datumu, v neskladju s statutom.

¹⁶ Št. 126-09/98-1 z dne 17. 12. 1998.

Tabela 3: Pregled prisotnosti članov sveta z mandatom

Seja	Datum seje	Število vseh prisotnih članov	Število članov, ki imajo mandat
50. seja	7. 1. 2003	9	4
51. seja	25. 2. 2003	7	3
52. seja	29. 5. 2003	10	4
54. seja	11. 11. 2003	7	4
55. seja	16. 12. 2003	7	3

Iz tabele 3 je razvidno, da na sejah ni bilo prisotno zadostno število članov sveta z mandatom, kar pomeni, da svet na teh sejah ni mogel sklepati v skladu s statutom, saj je bil potreben kvorum za sklepčnost najmanj pet članov.

Kot predstavnik delavcev Pospeševalnega centra je bila 17. 12. 1998 v svet imenovana zaposlena, ki je v letu 1999 nastopila porodniški dopust. Svet zavoda je na 32. seji 7. 9. 1999 sprejel sklep št. 32, s katerim jo je razrešil kot članico sveta in za novo članico iz vrst zaposlenih imenoval drugo zaposleno. V Odloku o ustanovitvi je navedeno, da člane sveta imenuje Vlada RS, zato je bilo to imenovanje sveta zavoda nezakonito.

Na podlagi navedenega ravnanja lahko ugotovimo, da so naslednji sklepi sveta zavoda v neskladju s statutom:

- sprejem pravilnika o uporabi službenih prenosnih telefonov (seja 7. 1. 2003),
- potrditev sprememb in dopolnitev finančnega načrta Pospeševalnega centra za leto 2003 (seja 7. 1. 2003),
- sprejem sklepa o prenosu izvenbilančnega premoženja Pospeševalnega centra na pristojno ministrstvo (seja 7. 1. 2003),
- imenovanje B. Marota za v. d. direktorja od 7. 1. 2003 dalje do imenovanja novega direktorja, vendar največ za 6 mesecev (seja 7. 1. 2003),
- sklep o priznanju in izplačilu stimulativnega dela direktorici v vrednosti ene mesečne plače direktorice (seja 7. 1. 2003),
- sprejem poročila o delu Pospeševalnega centra v letu 2002 (seja dne 25. 2. 2003),
- sprejem realizacije finančnega načrta in računovodskih izkazov za leto 2002 (seja 25. 2. 2003),
- sklep o porabi presežka prihodkov nad odhodki, in sicer da se presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 13.599 tisoč tolarjev po uskladitvi prenosa ustanoviteljskih deležev Pospeševalnega centra v Regionalno razvojno agencijo Mura, d. o. o., Murska Sobota, Regionalno razvojno agencijo Celje, d. o. o., Celje in BSC, Poslovno podporni center, d. o. o., Kranj prenese na Ministrstvo za gospodarstvo v znesku 9.308 tisoč tolarjev porabi za nabavo opreme v opredmetena osnovna sredstva (seja 25. 2. 2003),
- sklep o porabi prejetih obresti, in sicer da se prejete obresti od vezanih prostodenarnih sredstev v skupni vrednosti 9.214 tisoč tolarjev zmanjšajo za dane obresti najetih kreditov za stalne naloge v vrednosti 849 tisoč tolarjev in se uporabijo za izvajanje vavčerskega sistema (seja 25. 2. 2003),
- sprejem pravilnika o izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju delavcev Pospeševalnega centra (seja 25. 2. 2003),

- sprejem pravilnika o finančnem poslovanju Pospeševalnega centra (seja 29. 5. 2003),
- sprejem pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o uporabi službenih mobilnih telefonov (seja 29. 5. 2003),
- sprejem sprememb 47.a člena statuta (seja 29. 5. 2003),
- imenovanje B. Marota za v. d. direktorja do imenovanja novega direktorja, vendar največ za obdobje 6 mesecev (seja 29. 5. 2003),
- sprejem sprememb statuta (seja 11. 11. 2003),
- imenovanje B. Marota za v. d. direktorja, največ za dobo enega leta (seja 16. 12. 2003).

Pospeševalni center je pojasnil, da je Vlada RS s sklepom št. 119-71/2005 z dne 17. 3. 2005 imenovala nove člane Sveta zavoda.

Direktor zavoda kot odgovorna oseba zavod zastopa, vodi njegove posle, ga predstavlja in zanj podpisuje. V Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest je določeno, da direktor, če je odsoten, pisno pooblasti enega od svojih pomočnikov.

2.2.1.b Pri pregledu sklepanja pogodb in pisnih pooblastil, s katerimi je direktorica pooblastila enega od svojih pomočnikov za nadomeščanje med njeno odsotnostjo, smo ugotovili, da je pomočnik direktorice podpisoval pogodbe¹⁷ za prevzemanje obveznosti tudi, ko ni imel pisnega pooblastila za nadomeščanje direktorice.

2.2.1.c Pri pregledu pogodbe za sofinanciranje delovanja Pospeševalnega centra z Ministrstvom za gospodarstvo za leto 2002 z dne 21. 3. 2002 smo ugotovili, da jo je podpisal pomočnik direktorice, ki pa za to ni imel pisnega pooblastila.

Bivša odgovorna oseba je pojasnila, da je pomočnik vselej dobil pooblastilo, ki se je verjetno izgubilo. Direktor Pospeševalnega centra je 4. 2. 2005 v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest izdal generalno pooblastilo za obdobje njegove odsotnosti.

2.2.1.d Statut Pospeševalnega centra v 36. členu določa, da splošne akte Pospeševalnega centra sprejema svet zavoda. Pri pregledu posameznih splošnih aktov smo ugotovili, da svet zavoda ni sprejel sklepa o sprejetju Navodila o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti¹⁸. Pospeševalni center je v navedenem primeru ravnal v nasprotju s 36. členom statuta, ker je splošni akt sprejel brez soglasja sveta zavoda.

2.2.2 Pridobivanje proračunskih sredstev in izvajanje stalnih nalog

Pospeševalni center v okviru svoje pristojnosti izvaja stalne naloge in dogovorjene programe. V okviru izvajanja stalnih nalog izvaja naslednje aktivnosti:

- koordinacija in krepitev kvalitete storitev pospeševalne mreže na lokalni ravni,
- koordinacija in razvoj storitev mreže EIC¹⁹,

¹⁷ Pogodbe št. 225/2002, 229/2002, 190/2002, 227/2002 in pogodbe o delu št. 11/2001, 10/2002, 12/2002, 14/2002, 15/2002, 23/2002, 24/2002, 41/2002.

¹⁸ Sklep direktorja z dne 12. 1. 2001.

¹⁹ Euro Info Center.

- koordinacija in strokovna pomoč pri delovanju sekcij,
- zbiranje informacij in distribucija le-teh različnim ciljnim skupinam uporabnikov,
- raziskave in razvoj v podporo programom razvoja podpornega okolja podjetništva,
- mednarodno sodelovanje ter
- publiciranje, vzdrževanje spletnih strani, promocija mreže in vzdrževanje stikov z javnostmi.

Pospeševalni center v okviru dogovorjenih programov pospeševanja podjetništva vodi naslednje pomembnejše programe:

- program vavčerskega svetovanja,
- program ženskega podjetništva,
- program podjetništva za mlade,
- program dela na domu in na daljavo,
- program promocije podjetništva,
- program sofinanciranja dodiplomskega študija,
- program podjetniške prenove podeželja,
- Pakt stabilnosti,
- Antibirokratski projekt,
- projekt AIDA²⁰,
- program podpore pretvarjanju invencij v inovacije,
- program promocije lokalnih grozdov in
- projekt Plato.

Za financiranje stalnih nalog oz. za financiranje delovanja in za financiranje posameznih programov Pospeševalni center pridobiva sredstva iz državnega proračuna ter iz drugih domačih in tujih virov. Ministrstvo za gospodarstvo zagotavlja sredstva za izvajanje stalnih nalog Pospeševalnega centra. Za financiranje ostalih programov pa sredstva zagotavljajo Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za informacijsko družbo, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in Agencija RS za regionalni razvoj.

ZJF v 26. členu določa, da mora pristojni organ, kadar se posredni uporabnik (kar je Pospeševalni center) v pretežnem delu financira iz proračunskih sredstev, njegov finančni načrt sprejeti v 60 dneh po sprejetju državnega proračuna.

²⁰ Advanced Interactive Digital Administrations.

Tabela 4: Pregled potrjevanja finančnih načrtov in sklepanja pogodb

Finančni načrt	Datum sprejetja proračuna RS	Datum sprejetja finančnega načrta na svetu zavoda	Datum izdaje soglasja Vlade RS	Datum sklenitve pogodbe s posameznim ministrstvom
Za leto 2001	4. 5. 2001	24. 5. 2001	20. 9. 2001	26. 7. 2001 MG ²¹ 30. 10. 2001 MKGP ²² 9. 10. 2001 MID ²³
Za leto 2002	17. 12. 2001 rebalans 19. 7. 2002	25. 2. 2002 sprememba 16. 5. 2002	16. 5. 2002	24. 6. 2002 MG 25. 10. 2002 MKGP 20. 9. 2002 MID 13. 8. 2002 ZRSZ ²⁴
Za leto 2003	17. 12. 2001 rebalans 30. 6. 2003	18. 2. 2003	27. 2. 2003	28. 10. 2003 MG 7. 10. 2003 MKGP 13. 5. 2003 MID 22. 1. 2003 ZRSZ 27. 6. 2003 ARSRR ²⁵

Vir: finančni načrti in pogodbe Pospeševalnega centra.

Iz tabele je razvidno, da finančni načrt Pospeševalnega centra ni bil nikdar potrjen v zakonsko določenem roku, temveč z večmesečno zakasnitvijo. Še bolj v zaostanku pa je bilo sklepanje pogodb s posameznimi ministrstvi.

2.2.2.a Pospeševalni center je v letu 2001 sklenil pogodbo z Ministrstvom za gospodarstvo in v letu 2003 z Zavodom RS za zaposlovanje pred soglasjem Vlade RS k finančnemu načrtu Pospeševalnega centra. Pogodbe z ostalimi ministrstvi oz. nacionalnimi partnerji so bile v vseh treh letih sklenjene z večjim zamikom, v letu 2001 z enomesečnim, v letu 2002 s tri do pet mesečnim in v letu 2003 s tri do osem mesečnim zamikom glede na datum izdaje soglasja Vlade RS k finančnemu načrtu. Menimo, da potrjevanje finančnega načrta in sklepanje pogodb z nacionalnimi partnerji konec leta onemogoča normalno izvajanje posameznih programov oz. projektov, saj so na ta način znani pogoji financiranja iz državnega proračuna v obdobju, ko bi se morali programi za posamezno leto že zaključevati. Za normalno celoletno izvajanje programov bi morala ministrstva in Pospeševalni center poskrbeti, da bi bile pogodbe sklenjene pravočasno, saj bi bilo le tako mogoče izvrševati zastavljene programe in programske cilje.

Pospeševalni center je pojasnil, da sklepanje pogodb z nacionalnimi partnerji konec leta onemogoča normalno izvajanje nalog in posameznih programov, vendar pa lahko le opozarja na nujnost pravočasnega potrjevanja finančnih načrtov in podpisa pogodb.

Podrobneje smo pregledali pogodbe, ki se vežejo na stalne naloge Pospeševalnega centra in pogodbe za program vavčerskega svetovanja, dela na domu in razvoja podeželja. Za te tri programe smo ugotovitve predstavili v poglavjih, v katerih obravnavamo izvajanje posameznega programa.

²¹ Ministrstvo za gospodarstvo (v nadaljevanju: MG).

²² Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP).

²³ Ministrstvo za informacijsko družbo (v nadaljevanju: MID).

²⁴ Zavod RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: ZRSZ).

²⁵ Agencija RS za regionalni razvoj (v nadaljevanju: ARSRR).

Pospeševalni center je v letih 2001, 2002 in 2003 z MG podpisal pogodbe o sofinanciranju dejavnosti Pospeševalnega centra, ki zagotavljajo sredstva za delovanje zavoda.

Tabela 5: Pregled sklenjenih pogodb z MG

Leto	Št. pogodbe	Datum pogodbe	Obdobje	Znesek v tisoč tolarjih
2001	2111-2001-240-001	27. 2. 2001	1. 1. 2001 - 31. 3. 2001	48.748
2001	aneks 1	25. 4. 2001	1. 4. 2001 - 30. 6. 2001	51.474
2001	aneks 2	9. 7. 2001	1. 7. 2001 - 31. 12. 2001	199.778
				300.000
2002	2111-02-010030	21. 3. 2002	Januar - marec 2002	60.000
2002	aneks 1	4. 6. 2002	1. 4. 2002 - 31. 12. 2002	348.896
				408.896
2003	PCMG-03-6107-PF	21. 3. 2003	1. 1. 2003 - 31. 12. 2003	412.158
2003	aneks 1	31. 7. 2003	1. 1. 2003 - 31. 12. 2003	

Vir: pogodbe in računovodske evidence Pospeševalnega centra.

Tabela 6: Primerjava pogodbene vrednosti in prilivov MG

Leto	Pogodbena vrednost	Znesek prilivov	Namen po pogodbi		Investicije
			Plače	Materialni stroški	
2001	300.000	300.000	178.867	121.133	
2002	408.896	373.685	203.581	173.315	32.000
2003	412.158	427.604	215.000	168.158	29.000

Vir: pogodbe in računovodske evidence Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je v letu 2002 prejel za 35.211 tisoč tolarjev manj sredstev, kot je bilo določeno v pogodbi. Razlika je bila nakazana v letu 2003. Pospeševalni center je tudi v letu 2003 prejel za 19.764 tisoč tolarjev manj sredstev, kot je bilo določeno v pogodbi.

2.2.3 Pravilnost izplačil plač in dodatkov ter pogodbenega dela in dela prek študentskega servisa

2.2.3.a Pregledali smo pogodbe o zaposlitvi in plačilne liste za december posameznega leta za šest naključno izbranih zaposlenih. Ugotovili smo, da so bili količniki za določanje plač določeni v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

2.2.3.b Pravilnik o plačah in drugih prejemkih zaposlenih v Pospeševalnem centru v 13. členu določa dodatek za delovno dobo v višini 0,5 odstotka od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto delovne dobe. Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti določa 0,5 odstotka za vsako izpolnjeno leto delovne dobe in 0,25 odstotka za ženske za vsako izpolnjeno leto delovne dobe po 25 letih delovne dobe.

Pri pregledu posameznih plačilnih list smo ugotovili, da je bil dodatek za delovno dobo obračunan v nasprotju s kolektivno pogodbo.

Pospeševalni center je predložil izjave zaposlenih, ki imajo 25 ali več let delovne dobe, da se odpovedujejo izplačilu razlike v dodatku za leta 2001 do 2004.

Pospeševalni center pri vseh zaposlenih tudi ni upošteval določitve dodatka za delovno dobo na izpolnjeno leto delovne dobe, temveč je dodatek posameznim zaposlenim obračunaval za začetno leto delovne dobe. Po ugotovitvi nepravilnosti glede dodatka smo preverili obračun dodatka za minulo delo za vse zaposlene.

Ugotovili smo, da je pri 15 zaposlenih nepravilno obračunal dodatek za delovno dobo, pri čemer je bilo pri sedmih zaposlenih v letih 2001 do 2003 preveč izplačanega dodatka v znesku 557 tisoč tolarjev, pri osmih zaposlenih pa je bil dodatek premalo izplačan v znesku 461 tisoč tolarjev.

Pospeševalni center je pojasnil, da so ob ugotovitvi napake v letu 2002 pri izračunu dodatka za delovno dobo tega popravili, niso pa izvedli poračunov za preteklo obdobje.

2.2.3.c Pri pregledu rekapitulacij plač po posameznih mesecih za vsa tri leta smo ugotovili, da je Pospeševalni center v letu 2003 sredstva za neizkoriščen dopust predhodnega leta obračunal v mesecih od julija do novembra 2003 v znesku 1.348 tisoč tolarjev. Zakon o delovnih razmerjih²⁶ (v nadaljevanju: ZDR - 58. člen in 163. člen) določa, da zaposleni lahko izkoristijo letni dopust do 30. junija naslednjega leta. Pospeševalni center je postopal v nasprotju z omenjenim zakonom, ker je omogočil zaposlenim izkoristiti letni dopust preteklega leta po zakonsko določenem roku.

Pospeševalni center je pojasnil, da so zaposlenim, ki so koristili letni dopust za leto 2002 po 30. 6. 2003, zmanjšali neizkoriščen dopust iz leta 2004 oz. dopust v tekočem letu.

2.2.3.d Pri pregledu potnih nalogov smo ugotovili, da zaposleni pri uveljavljanju povračil za službeno pot na potnih nalogih izpolnijo samo trajanje in relacijo potovanja ter ostale stroške, referenti v računovodstvu pa določijo višino dnevnice in kilometrino, kar je v nasprotju s Pravilnikom o finančnem poslovanju. Funkcija predlagatelja potnega naloga in pregledovalca potnega naloga morata biti ločeni. Predlagatelj mora obračunan potni nalog predložiti v finančno računovodsko službo, kar je opredeljeno tudi v Pravilniku o finančnem poslovanju v Pospeševalnem centru.

Pospeševalni center je pojasnil, da od 1. 1. 2005 izpolnjujejo potne naloge delavci v celoti sami, računovodska služba pa opravlja le nadzor.

²⁶ Uradni list RS, št. 14/90, 19/94, 56/99, 42/02.

2.2.3.e Pri pregledu stroškov za sejem California gift show smo ugotovili, da je direktorica sama sebi podpisala potni nalog in odobrila izplačilo. Pospeševalni center v letih 2001 in 2002 v svojih internih aktih ni imel navedene pristojne osebe za podpisovanje potnih nalogov direktorice, v Navodilu v zvezi s podpisovanjem listin pa je imel navedeno, da sta funkciji predlagatelja listine in odredbodajalca nezdržljivi. V navedenem primeru je direktorica ravnala v nasprotju z določili navodila.

Pogodbe o delu

ZDR je v 107. členu določal, da sme delodajalec skleniti pogodbo o delu za opravljanje začasnih del, ki lahko trajajo največ 60 dni v koledarskem letu, in za opravljanje trajnejših kratkotrajnih del največ osem ur tedensko.

V letu 2001 je Pospeševalni center sklenil naslednje pogodbe o delu, ki so bile v nasprotju z ZDR:

2.2.3.f Za dela na projektu AIDA je Pospeševalni center sklenil pogodbo s fizično osebo za obdobje od aprila do novembra 2001, za skupno 875 ur oz. 109 delovnih dni v vrednosti 3.048 tisoč tolarjev. Izvajalec je opravil več ur na mesec oziroma dni na leto, kot je dovoljeval zakon.

2.2.3.g Za promocijo Pospeševalnega centra s partnerji Radiotelevizijo Slovenija in Videoprodukcijo Kregar, d. o. o., Ljubljana je Pospeševalni center sklenil pogodbo s fizično osebo za obdobje od aprila do novembra 2001 za skupno 1.251 ur oz. 156 delovnih dni, v skupni vrednosti 6.691 tisoč tolarjev. Izvajalec je opravil več ur na mesec oziroma dni na leto, kot je dovoljeval zakon.

Delo prek študentskega servisa

2.2.3.h Pospeševalni center je v letu 2002 izkazal odhodke za študentsko delo prek računov Študentskega servisa, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: ŠS) in Študentskega servisa Ljubljana. Prek ŠS sta dva računa izstavljena za študenta, delo pa je po pojasnilih Pospeševalnega centra opravila druga študentka. Skupna vrednost napačno nakazanih sredstev znaša 163 tisoč tolarjev.

2.2.3.i V letu 2003 je osem študentov in dijakov skupno opravilo 10.228 ur (povprečno 1.278 ur na študenta). Pri pregledu dokumentacije smo ugotovili, da so navedeni študentje opravljali delo z nekaj izjemami neprekinjeno vse leto. Pospeševalni center je v letu 2003 navedenim študentom izplačal najmanj 9.677 tisoč tolarjev, kar je v nasprotju s 216. členom ZDR²⁷. ZDR v 216. členu določa, da dijaki, ki so že dopolnili 15 let starosti, in študentje lahko opravljajo začasno ali občasno delo v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, torej najdalj 90 dni brez prekinitve v posameznem koledarskem letu.

Pospeševalni center je pojasnil, da so bila dela, ki so jih opravljali, nujna, saj so štiri študente, ki so opravljali omenjeno delo, takoj po opravljeni diplomi tudi zaposlili.

²⁷ Uradni list RS, št. 42/02.

2.2.3.j Računa št. 22168981 za 134 tisoč tolarjev in št. 22168982 za 134 tisoč tolarjev se nanašata na delo prek Študentskega servisa Ljubljana. Računoma je priloženo pojasnilo Pospeševalnega centra, da je študentka v obdobju od 30. 11. do 8. 12. 2002, torej v devetih dneh obračunala 240 ur za opravljanje dela sprejemanja, sortiranja in etiketiranja izdelkov oz. paketov pred sejmom, sestavljanja evidenc, postavitve in pospravljanje stojnice in animacijo vse dni trajanja sejma. Obračunane ure dela, preračunane na sejmski dan, pomenijo 26,7 ure dela na dan, kar pa ni bilo mogoče izvesti. Menimo, da je bil obseg dela obračunan v prevelikem znesku. Po 40. členu ZDR je zaradi narave dejavnosti oz. organizacije dela, dokončanje določenih nalog v določenih rokih (delo na sejmu je vezano na določen čas), delovni čas lahko neenakomerno razporejen, vendar v skladu s 50. členom ZDR lahko nadurno delo traja največ 8 ur na teden. Po 37. členu ZDR je delovni čas delavcev v delovnem tednu znašal 42 ur (polni delovni čas). Študentka bi torej v skladu s 37. in 50. členom ZDR v devetih dneh lahko opravila največ 90 ur. Menimo, da je bilo tako študentki nepravilno (preveč) izplačanih 150 ur, ker delo ni bilo opravljeno v skladu s 37., 40. in 50. členom ZDR.

2.2.3.k Študentski servis Ljubljana je Pospeševalnemu centru v letu 2002 izstavil dva računa, ki se nanašata na študentsko delo v obdobju od 21. 11. do 30. 11. 2002. Pospeševalni center je sredstva za opravljeno delo 225 delovnih ur v 10 dneh nakazal le eni študentki, čeprav naj bi po pojasnilih Pospeševalnega centra delali dve. Pospeševalni center je napačno nakazal sredstva za opravljeno delo v skupni vrednosti 252 tisoč tolarjev. Menimo tudi, da je bilo študentki nepravilno (preveč) izplačanih 125 ur, ker delo ni bilo opravljeno v skladu s 37., 40. in 50. členom ZDR.

2.2.3.l Pospeševalni center pri obračunih dela prek študentskih servisov izkazuje podatek o obračunanih urah, ne pa tudi podatka o opravljenem delu.

2.2.4 Pravilnost izvajanja javnih naročil

Pospeševalni center je v letih 2001 do 2003 izvajal naročila na področju oddaje blaga in storitev ter dodeljeval državne pomoči. V nadaljevanju obravnavamo samo javna naročila na področju oddaje blaga in storitev, medtem ko postopke dodeljevanja državnih pomoči predstavljamo v poglavju o izvajanju posameznih programov Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je v letih 2001 do 2003 izvedel naslednje javne razpise za oddajo blaga in storitev, naštetih v tabeli 7.

Tabela 7: Pregled javnih razpisov

Zap. št.	Leto	Predmet javnega naročila
1.	2001	Oblikovanje, priprava in tisk glasila Pospeševalnega centra, Informator ²⁸
2.	2001	Oblikovanje, priprava in tisk glasila Euro Info Ljubljana <i>EIC Novic</i> ²⁹
3.	2001	Informacijski sistem vavčer ³⁰
4.	2001	Informacijski sistem vavčer ³¹
5.	2002	Izvedba podjetniškega izobraževanja in usposabljanja za promotorje, učitelje in svetovalce podjetništva iz Bosne in Hercegovine, Republike Makedonije in Zvezne Republike Jugoslavije v okviru projekta »Razvoj podjetništva v državah JVE« ³²
6.	2003	Usposabljanje managerjev ³³
7.	2003	Izvedba usposabljanja managerjev hitro rastočih malih in srednje velikih podjetij ³⁴

Vir: dokumentacija Pospeševalnega centra.

Pregledali smo vse navedene javne razpise in ugotovili naslednje nepravilnosti in pomanjkljivosti:

2.2.4.a Pospeševalni center je s podjetjem PRO ANIMA, d. o. o., Ljubljana sklenil pogodbo št. 005/2001 z dne 25. 10. 2001 v vrednosti 17.147 tisoč tolarjev za oblikovanje, pripravo in tisk glasila *EIC Novic* (12 rednih, 2 angleški in 4 posebne številke).

Pri pregledu izvedbe javnega razpisa so bile ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti pri pripravi razpisne dokumentacije in pri sami izvedbi javnega razpisa.

V točki 3.13.1./13. razpisne dokumentacije je Pospeševalni center zahteval dokazilo o vsaj enem redno ali pogodbeno zaposlenem oblikovalcu z ustrezno izobrazbo. Predloženo dokazilo ni izkazovalo ustrezne izobrazbe zaposlenega oblikovalca in zato izvedeni postopek oddaje javnega naročila ni bil v skladu s 76. členom ZJN-1.

Eden izmed ponudnikov je predložil bančno garancijo v znesku 2.200 tisoč tolarjev, čeprav se je v razpisni dokumentaciji zahtevala bančna garancija za resnost ponudbe v višini 10 odstotkov pogodbene vrednosti, ki je v tem primeru znašala 39.263 tisoč tolarjev. Zaradi navedenega ravnanja ni bil izločen, kar pomeni kršitev 76. člena ZJN-1.

Z izbranim ponudnikom je bila sklenjena pogodba, ki odstopa od vzorca pogodbe v 2., 3., 4., 5. in 10. členu. Navedeno ravnanje pomeni kršitev 25. člena ZJN-1, ki določa, da po poteku roka za oddajo ponudb naročnik ne sme več spreminjati razpisne dokumentacije in da mora naročnik, ko ugotovi, da na podlagi obstoječe razpisne dokumentacije ne more ali ne bo

²⁸ Objava v Uradnem listu RS, št. 43-44/01 z dne 10. 6. 2001.

²⁹ Objava v Uradnem listu RS, št. 70/01 z dne 31. 8. 2001.

³⁰ Objava v Uradnem listu RS, št. 56/01 z dne 6. 7. 2001.

³¹ Objava v Uradnem listu RS, št. 36-38/01 z dne 18. 5. 2001.

³² Objava v Uradnem listu RS, št. 55-56/02 z dne 28. 6. 2002.

³³ Objava v Uradnem listu RS, št. 35/03 z dne 11. 4. 2003.

³⁴ Objava v Uradnem listu RS, št. 40-41/03 z dne 5. 5. 2003.

mogel oceniti prispelih ponudb, ponoviti javni razpis in povrniti ponudnikom na njihovo zahtevo stroške, za katere predložijo dokazila.

Naročila male vrednosti

Pospeševalni center je januarja 2001 na podlagi 125. člena ZJN-1 izdal Navodila Pospeševalnega centra o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti. Februarja 2002 je izdal Interni predpis za oddajo naročil male vrednosti. Pospeševalni center je v letih 2001 do 2003 izvedel 127 postopkov javnih naročil male vrednosti. Ugotovili smo več nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki jih navajamo v nadaljevanju.

2.2.4.b Pospeševalni center v postopkih oddaje naročil male vrednosti v navedenih primerih ni uporabil merila za izbor najboljšega ponudnika oziroma način, ko pomembnost meril ni bila opredeljena na enoznačen način.

1. za izdelavo in vzdrževanje spletnega portala Pospeševalnega centra v letu 2001 v znesku 2.628 tisoč tolarjev³⁵; Pospeševalni center je v razpisni dokumentaciji navedel merila in uporabo meril, vendar ne za merilo, ki ima največje število točk;
2. za izdelavo in prepustitev programskega paketa v letu 2001 v vrednosti 1.176 tisoč tolarjev³⁶; v povabilu k oddaji ponudbe so bila navedena merila za izbor ponudnika, ni pa bila navedena uporaba meril; iz predložene dokumentacije ni razvidno, kako so ocenjevali posamezne ponudbe, izbrana pa je bila najdražja ponudba; Pospeševalni center je sklenil pogodbo s Pronet, št. PPP20117101, v kateri je bil naveden rok namestitve najkasneje 30 dni po podpisu pogodbe; v predloženi ponudbi je Pronet navedel, da bo rok dokončanja 8. 6. 2001 (rok za predložitev ponudb je bil 22. 5. 2001 – kar pomeni, da je bil rok dokončanja 16 dni); Pospeševalni center je sklenil pogodbo, ki je opredelila rok dokončanja v nasprotju s predloženo ponudbo;
3. za izdelavo in vzdrževanje angleške spletne strani³⁷ Pospeševalnega centra v letu 2001 v znesku 3.999 tisoč tolarjev;
4. za spremljanje medijev v letu 2002 je Pospeševalni center sklenil pogodbo s Press clipping št. 2/2001 z dne 16. 1. 2002 v vrednosti, ki je bila določena na podlagi fiksnega dela 25 tisoč tolarjev mesečno in variabilnega dela 150 tolarjev za izrezek iz tiskanega medija in 500 tolarjev za magnetogram stran (elektronski medij); v merilih za izbor ponudnikov je bilo določeno tudi merilo dodatnih ugodnosti in storitev, vendar uporaba merila ni bila obrazložena.

2.2.4.c Pri pregledu posameznih odhodkov in pripadajočih postopkov javnih naročil malih vrednosti smo ugotovili, da je Pospeševalni center izkazal odhodek³⁸ v znesku 999 tisoč tolarjev za tisk in vezavo zbornika, računu je priložena naročilnica, ni pa dokumentacije o izvedenem naročilu male vrednosti. Pospeševalni center je izvedel postopek oddaje javnega naročila v nasprotju z 9. členom Internega predpisa o oddaji naročil male vrednosti.

³⁵ Račun št. 247/01-GD z dne 7. 12. 2001 podjetja RA-Gazela, d. o. o., Ljubljana.

³⁶ Račun št. 2001275 z dne 28. 5. 2001, Pronet, d. o. o., Ljubljana.

³⁷ Računa št. 10304/7 z dne 5. 4. 2001 v znesku 2.399 tisoč tolarjev in št. 10305/7 z dne 5. 4. 2001 v znesku 889 tisoč tolarjev podjetja Creativ, Novi mediji d. o. o., Murska Sobota.

³⁸ Račun št. 1201/01 z dne 4. 12. 2001 Tiskarne Pleško, d. o. o., Ljubljana.

2.2.4.d Pospeševalni center je v letu 2003 izvedel postopek naročila male vrednosti za oblikovanje in tisk gradiv za projekt Plato in izbral izvajalca MIBA marketing, d. o. o., Ljubljana ter sklenil pogodbo z dne 24. 3. 2003 v vrednosti 2.528 tisoč tolarjev. Iz razpisne dokumentacije je razvidno, da ponudniki niso mogli pripraviti ustrezne ponudbe, ker naklada in format posameznega gradiva nista bila določena, kar je v nasprotju s 23. členom ZJN-1.

2.2.4.e Ugotovili smo, da Pospeševalni center nima dokumentacije, ki bi potrdila pravilnost postopkov izbire izvajalcev v naslednjih primerih:

1. Pospeševalni center je v letu 2001 izkazal odhodek³⁹ v znesku 1.100 tisoč tolarjev za tisk priročnika za uvajanje dela na domu. Pospeševalni center je predložil različne ponudbe, vendar pa ni predložil vabila k oddaji ponudbe in zapisnika o izbiri izvajalca. Ker ponudbe niso primerljive in ker ni bilo mogoče ugotoviti, kakšna so bila merila za izbor izvajalca, ni mogoče potrditi pravilnosti izbire izvajalca.
2. Pospeševalni center je v letu 2001 izkazal odhodek⁴⁰ v znesku 982 tisoč tolarjev za tisk mape, programov in listov. Računu so priložene naročilnica in dve ponudbi, manjka pa ostala dokumentacija o izvedenem naročilu male vrednosti.
3. Pospeševalni center je v letu 2001 izkazal odhodek v znesku 2.141 tisoč tolarjev za opravljanje računovodskih storitev, ki jih je opravilo podjetje AMBO, d. o. o., Ljubljana, s katerim je bila sklenjena pogodba 6. 3. 1996. Pospeševalni center je pojasnil, da je bila to ugodnejša ponudba od ponudbe Sklada za razvoj malega gospodarstva, Ljubljana, vendar pa ni predložil dokumentacije, ki bi dokazovala, da je bil uveden postopek oddaje javnega naročila.

2.2.4.f Pospeševalni center je izkazal odhodek v znesku 119 tisoč tolarjev⁴¹ za instalacijo računalniškega programa. Računu je bila pripeta naročilnica, ki pa ni bila podpisana in odobrena. Po internem aktu bi morali preveriti ceno, vendar pa Pospeševalni center ni predložil dokumentacije o zbiranju ponudb. Pospeševalni center je ravnal v nasprotju z internim aktom oz. je s tem kršil 1. in 3. člen ZJN-1, saj je javno naročilo oddal brez zbiranja ponudb.

2.2.4.g Pospeševalni center je izkazal odhodek v znesku 276 tisoč tolarjev⁴² za vzdrževanje programske opreme. Račun je bil izdan na podlagi neposredne pogodbe z dne 1. 9. 2001 in ne na podlagi izvedenega javnega razpisa, kar je v nasprotju z 2. in 94. členom ZJN-1.

2.2.4.h Pospeševalni center izkazuje odhodek v znesku 530 tisoč tolarjev⁴³ za nakup osebnega računalnika in monitorja. Iz predložene dokumentacije ni razvidno, da se je preverjala cena pri različnih ponudnikih, kar je v nasprotju s 20. členom Navodila o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti.

2.2.4.i Pri pregledu oddaj javnih naročil za nakup avtomobilov smo ugotovili:

- Pospeševalni center je za nakup avtomobila passat izvedel naročilo male vrednosti. V povabilu k oddaji ponudb so bila navedena merila, ni pa bila navedena uporaba meril. Iz poročila o oddaji naročila ni razvidno, kako so merila uporabljali.

³⁹ Račun št. 815/1 z dne 21. 8. 2001 podjetja Utrip, d. o. o., Brežice.

⁴⁰ Račun št. 1742 z dne 21. 9. 2001 Kočevskega tiska, Kočevje.

⁴¹ Račun št. 117-3005/03 z dne 30. 5. 2001 podjetja Maverick International, d. o. o., Ljubljana.

⁴² Račun št. 2002602 z dne 22. 8. 2002 podjetja Pronet.

⁴³ Račun št. 145-2002 z dne 14. 10. 2002 podjetja Ličer Solutions, d. o. o.

- Pospeševalni center je za nakup avtomobila peugeot v letu 2002 izvedel naročilo male vrednosti. V razpisni dokumentaciji je navedena blagovna znamka avtomobila, kar je v nasprotju z 32. členom ZJN-1.

2.2.4.j Pospeševalni center v letih 2001 in 2002 za nakup letalskih vozovnic ni izvedel postopkov javnega naročanja, čeprav je znašala v letu 2001 vrednost 5.055 tisoč tolarjev in 6.002 tisoč tolarjev v letu 2002. Pospeševalni center je v letu 2003 izvedel naročilo male vrednosti za organiziranje letalskih prevozov in namestitvenih aranžmajev. Sklenjena je bila pogodba s podjetjem Airpass, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Airpass), nepravilnosti pri postopku nismo ugotovili. Pospeševalni center je na podlagi omenjenega naročila sklenil pogodbo z Airpass št. 6/2003 z dne 27. 2. 2003. Pri pregledu računovodskih evidenc smo ugotovili, da je Pospeševalni center nabavljal letalske vozovnice tudi pri drugih dobaviteljih, ko je že imel sklenjeno pogodbo z Airpass. Vrednost tako nabavljenih letalskih vozovnic je znašala najmanj 2.103 tisoč tolarjev.

2.2.4.k Dne 12. 8. 1999 je bila sklenjena pogodba o medsebojnem sodelovanju št. 14/99 med Fiador, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Fiador) in Pospeševalnim centrom za določen čas od 16. 8. 1999 do 31. 12. 2000. Dne 27. 12. 2000, to je pred potekom omenjene pogodbe, pa se je oseba, ki je bila prej zaposlena v omenjeni družbi, redno zaposlila na Pospeševalnem centru za obdobje do 30. 11. 2002. Od 3. 1. 2003 dalje je ista oseba ponovno opravlja dela prek družbe Fiador. Družba Fiador je bila izbrana na podlagi naročila male vrednosti. Pospeševalni center je oddal dela, ki bi jih moral opravljati nekdo od zaposlenih na Pospeševalnem centru, saj gre za koordinacijo z nacionalnimi partnerji, pripravo pogodb z nacionalnimi partnerji, pripravo programa Pospeševalnega centra in podobno. Pospeševalni center ima za navedena dela štiri sistemizirana delovna mesta, a ima zasedeni samo dve. Menimo, da bi Pospeševalni center moral organizirati delo na način, da bi zaposleni opravljali dela, ki jih sedaj opravlja pogodbeni partner. Povabila k oddaji ponudb so bila poslana samo dvema družbama, obe opravljata posle v prostorih z istim naslovom, od tega je ena družba registrirana za dejavnost telekomunikacij.

Sklepanje neposrednih pogodb

ZJN-1 in interni akt Pospeševalnega centra določata, kdaj lahko naročnik odda javno naročilo z neposredno pogodbo. Pri pregledu dokumentacije smo ugotovili, da je Pospeševalni center sklepal neposredne pogodbe v nasprotju s predpisi.

2.2.4.l Pospeševalni center je v letu 2002 izkazal odhodek v znesku 3.010 tisoč tolarjev⁴⁴ za najem razstavnega prostora na sejmu Tendence Frankfurt. Pospeševalni center se je skliceval na postopek zbiranja ponudb iz leta 2001, vendar pa je bil omenjeni postopek izveden za druge sejme. Pospeševalni center je oddal naročilo male vrednosti z neposredno pogodbo, kar je v nasprotju z internim aktom ter 1. in 3. členom ZJN-1.

2.2.4.m Pospeševalni center je sklenil pogodbo s podjetjem Ličer Solutions, d. o. o., št. 101/98 z dne 24. 3. 1998 za vzdrževanje informacijskega sistema. Pospeševalni center v letu 2001 izkazuje odhodek po omenjeni pogodbi v znesku 119 tisoč tolarjev⁴⁵. V letu 1998 je bila

⁴⁴ Račun št. 209-4010 z dne 8. 10. 2002 Gospodarske zbornice Slovenije, Ljubljana.

⁴⁵ Račun št. 006-2001 z dne 1. 1. 2001.

sklenjena neposredna pogodba v znesku 40 tisoč tolarjev mesečno, kar je bilo v nasprotju s 1. in 2. členom ZJN.

2.2.4.n Pospeševalni center je plačal račun⁴⁶ v znesku 220 tisoč tolarjev za najem avtomobila za potrebe SPIM⁴⁷ v zvezi z nastopi inovatorjev na sejmu, in računa⁴⁸ v skupni vrednosti 186 tisoč tolarjev za najem avtomobilov za mednarodni obrtni sejem v Celju. Po pojasnilih Pospeševalnega centra so bila naročila oddana brez postopka zbiranja ponudb, sklicujoč se na 3. točko prvega odstavka 20. člena Navodila o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti. Omenjeni predpis navaja, da ni potreben postopek zbiranja ponudb, če nastopijo razlogi, ki jih ni mogoče predvideti in ne dopuščajo, da se zaradi časovnih razlogov izvede postopek zbiranja ponudb. Pri organizaciji sejma ne moremo govoriti o nepredvidenih razlogih, zato obravnavamo oddajo omenjenega naročila v nasprotju z internim predpisom o oddaji naročil male vrednosti.

2.2.4.o Pospeševalni center je plačal račune⁴⁹ v skupni vrednosti 250 tisoč tolarjev za najem LCD projektorja za potrebe SPIM na razstavi v Ženevi in na razstavi IENA v Nürnbergu. Po pojasnilih Pospeševalnega centra je bilo naročilo oddano brez postopka zbiranja ponudb, sklicujoč se na 3. točko prvega odstavka 20. člena Navodila o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti. Menimo, da je organizacijo razstave mogoče predvideti vnaprej, zato oddajo omenjenega naročila obravnavamo v nasprotju z Navodilom o postopku oddaje javnih naročil male vrednosti.

2.2.4.p Pospeševalni center je nabavil računalniško opremo (delovna postaja, tiskalniki, prenosni računalniki) v vrednosti 6.105 tisoč tolarjev⁵⁰ na podlagi neposredne pogodbe. Pospeševalni center je izbral dobavitelja brez zbiranja ponudb, kar ni v skladu s 1. in 3. členom ZJN-1.

2.2.4.r Pospeševalni center je s podjetjem ORIA Computers, d. o. o., Zagorje ob Savi sklenil dve pogodbi, in sicer za najem opreme z odkupom v maju 2001 v vrednosti 3.028 tisoč tolarjev⁵¹ in za najem opreme z odkupom v juliju 2001 v vrednosti 5.298 tisoč tolarjev⁵². Pospeševalni center za izbiro izvajalca ni predložil dokumentacije o javnem naročilu. Postopek oddaje javnega naročila je bil izveden brez zbiranja ponudb, kar ni v skladu s 1. in 3. členom ZJN-1.

2.2.5 Drugi stroški delovanja

Poslovni prostori

Pospeševalni center posluje v najetih prostorih v Ljubljani in Celju. Poslovne prostore najemajo glede na povečevanje števila zaposlenih. Pospeševalni center ni predložil dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, na kakšen način načrtujejo potrebe po najemanju poslovnih prostorov.

⁴⁶ Račun št. 1023/2001 z dne 19. 11. 2001 podjetja Avtohiša DANA, Novo mesto.

⁴⁷ Slovenska podjetniško inovacijska mreža.

⁴⁸ Računa št. 490/01 z dne 25. 9. 2001 in št. 491/01 z dne 25. 9. 2001 podjetja Cebort, Ljubljana.

⁴⁹ Računa št. 0125-2001 z dne 13. 4. 2001 in št. 0392-2001 z dne 6. 11. 2001 podjetja Video center, d. o. o., Ljubljana.

⁵⁰ Račun št. R2001-23323 z dne 14. 12. 2001 podjetja PCX Computers, Ljubljana.

⁵¹ Št. 0603/01 z dne 15. 3. 2001.

⁵² Št. 1505/01 z dne 25. 5. 2001.

2.2.5.a Pospeševalni center je pri najemanju poslovnih prostorov v letih 1997 in 1999 postopal v nasprotju z ZJN in sklenil pogodbo⁵³ z Zavarovalnico Triglav, d. d., Ljubljana in pogodbo⁵⁴ z družbo Aplikon, d. o. o., Ljubljana za najem poslovnih prostorov v stavbi WTC⁵⁵. Sklenjeni sta bili neposredni pogodbi, kar je v nasprotju s 1. in 2. členom ZJN. Pospeševalni center ni predložil dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da je bil izveden javni razpis oz. da so preverjali cene na trgu.

Tabela 8: Pregled najetih površin na zaposlenega

Opis	2001	2002	2003
Najeta bruto površina (v kvadratnih metrih)	901,53	902,53	902,53
Število zaposlenih	30	42	45
Najeta površina na zaposlenega (v kvadratnih metrih)	30,05	21,49	20,05

Vir: pogodbe in evidence Pospeševalnega centra.

2.2.5.b Pri pregledu odhodkov za najemnine za poslovne prostore smo ugotovili, da je Pospeševalni center v revidiranih letih najel prek 900 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Pri preračunu celotne površine na površino za zaposlenega smo ugotovili, da je bila le-ta 2,5-krat večja kot predvideva Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih⁵⁶, ki v 64. členu navaja, da mora delodajalec zagotoviti, da imajo delovni prostori takšno površino, ki omogoča delavcem neovirano opravljanje dela brez tveganj za varnost in zdravje, določa pa tudi minimalno osnovno površino delovnega prostora, ki znaša 8 kvadratnih metrov. Ocenjujemo, da gre pri najemu za negospodarno ravnanje z javnimi sredstvi, saj je v letu 2003 najeta površina za 2,5-krat presegala minimalno površino na zaposlenega.

Uporaba službenih avtomobilov

V Pravilniku o uporabi osebnih vozil Pospeševalnega centra z dne 18. 6. 1997 je v 2. členu navedeno, da se za osebna vozila štejejo avtomobili, ki jih Pospeševalni center najame ali kupi za opravljanje svoje dejavnosti. V 3. členu pa je navedeno, da imajo pravico do uporabe vozil delavci Pospeševalnega centra. V Pravilniku o uporabi službenih vozil z dne 23. 7. 2002 je v 17. členu navedeno, da ima pravico do stalne uporabe vozila direktor z dnem imenovanja. Drugi zaposleni pridobijo pravico do stalne uporabe s sklepom, ki ga izda direktor.

Iz registra osnovnih sredstev je razvidno, da je Pospeševalni center v revidiranem obdobju razpolagal s štirimi avtomobili.

2.2.5.c Na podlagi individualne pogodbe je bil izdan sklep z dne 30. 5. 2000 o stalni uporabi službenega vozila direktorice. Iz sklepa št. 3/2000 z dne 16. 8. 2000 je razvidno, da je

⁵³ Št. 1/99 z dne 19. 1. 1999.

⁵⁴ Št. 01/97 z dne 15. 10. 1997.

⁵⁵ World Trade Center, Ljubljana.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 89/99.

pomočnik direktorice začel uporabljati osebni avto za lastno uporabo. Pogodbi o uporabi službenega vozila nista bili sklenjeni, čeprav Pravilnik o uporabi službenih vozil to predpisuje. Po pravilniku se uporaba službenega vozila za lastne potrebe šteje kot boniteta. Pogodba o uporabi službenega vozila z direktorico je bila sklenjena 1. 4. 2002, s pomočnikom direktorice pa 7. 1. 2003.

Iz pregleda rekapitulacij plač za posamezen mesec je razvidno, da se v letu 2001 zaposlenim, ki so imeli vozila tudi za lastno uporabo, ni obračunavala boniteta. V letu 2002 se je boniteta obračunala samo v decembru, v letu 2003 pa od septembra dalje. Pospeševalni center je ravnal v nasprotju s Pravilnikom o uporabi službenih vozil.

Na podlagi 20. člena Pravilnika o uporabi službenih vozil Pospeševalnega centra direktor izgubi pravico do uporabe službenega vozila z dnem prenehanja opravljanja funkcije direktorja in mora službeno vozilo vrniti takoj oz. najkasneje v treh dneh po prenehanju opravljanja funkcije direktorja. Funkcija je direktorici Pospeševalnega centra prenehala 30. 1. 2003, ko je odšla na delovno mesto na Službo Vlade RS za regionalni razvoj. Direktorica po prenehanju funkcije ni vrnila službenega avtomobila, temveč sta Pospeševalni center in Služba Vlade RS za regionalni razvoj 27. 12. 2002 sklenila pogodbo o dodelitvi službenega vozila, prenosnega telefona in prenosnega računalnika v uporabo Službi Vlade RS, po kateri ima bivša direktorica izključno pravico do uporabe navedenih osnovnih sredstev Pospeševalnega centra do 31. 12. 2004, z možnostjo podaljšanja pogodbe. Po Pravilniku o uporabi službenih vozil in Pravilniku o uporabi službenih mobilnih telefonov so upravičeni do omenjenih osnovnih sredstev zaposleni na Pospeševalnem centru, saj lahko Pospeševalni center nabavlja osnovna sredstva samo za delovanje Pospeševalnega centra in ne za delovanje drugih inštitucij.

2.2.5.d Pospeševalni center izkazuje odhodke za najemnine za garaže v letu 2001 v znesku 4.157 tisoč tolarjev, v letu 2002 v znesku 6.727 tisoč tolarjev in 4.642 tisoč tolarjev v letu 2003. Pospeševalni center plačuje parkirne prostore na lokaciji WTC v Ljubljani in Holdingu Slovenske železnice, d. o. o., Celje. Zaposleni, ki jim je Pospeševalni center plačeval najemnino za parkirne prostore, v letih 2001 in 2002 niso imeli obračunane bonitete.

Plačevanje parkirnin zaposlenim je poslovno nepotreben strošek za delovanje Pospeševalnega centra in ga obravnavamo kot nenamensko porabo javnih sredstev. Pospeševalni center tudi ni obračunaval bonitete zaposlenim v letih 2001 in 2002, čeprav Zakon o dohodnini v 14. členu določa, da je osnova za davek od osebnih prejemkov tudi stimulacija in boniteta v zvezi z delovnim razmerjem.

Službena stanovanja

Pospeševalni center je v obdobju od 2001 do 2003 najel dve stanovanji, eno pri fizični osebi, drugo pa pri Gospodarski zbornici Slovenije, Ljubljana.

2.2.5.e Za najem stanovanja pri fizični osebi je Pospeševalni center izkazal odhodke v letu 2001 v znesku 147 tisoč tolarjev in v letu 2002 v znesku 626 tisoč tolarjev. Pospeševalni center, zaposleni in najemodajalec so sklenili pogodbo za najem polovice stanovanja. V pogodbi je navedeno, da najemnino plačuje Pospeševalni center. V Pravilniku o dodeljevanju in uporabi službenih stanovanj delavcem Pospeševalnega centra je v 6. členu določeno, da zaposleni za

dodeljeno stanovanje Pospeševalnemu centru plačuje neprofitno najemnino. Iz predloženih plačilnih list je razvidno, da je bila zaposlenemu obračunana boniteta v celotnem znesku mesečne najemnine. Zaposleni bi moral plačevati neprofitno najemnino, Pospeševalni center pa bi mu moral obračunati boniteto le za razliko med plačano in neprofitno najemnino. Pospeševalni center je bil oškodovan za prihodke v vrednosti neprofitne najemnine.

2.2.5.f Pospeševalni center je sklenil pogodbo z Gospodarsko zbornico Slovenije⁵⁷ za najem stanovanja v Ljubljani, stanovanje uporablja bivša direktorica. Pospeševalni center je 20. 12. 2002 sklenil pogodbo o uporabi stanovanja z direktorico, ki ji je 30. 1. 2003 prenehalo delovno razmerje na Pospeševalnem centru. Po Pravilniku o dodeljevanju in uporabi službenih stanovanj mora zaposleni po prekinitvi delovnega razmerja za obdobje do izpraznitve stanovanja plačevati profitno najemnino. Uporabnica dejansko plačuje Pospeševalnemu centru najemnino, ki jo zaračunava Gospodarska zbornica Slovenije. Menimo pa, da bi moral Pospeševalni center pogodbo z Gospodarsko zbornico Slovenije prekiniti, ker je pogodba v nasprotju s Pravilnikom o dodeljevanju in uporabi službenih stanovanj, in uporabnici odpovedati najemno pogodbo, ker ne izpolnjuje pogojev po Pravilniku. V navedenem pravilniku je v 7. členu navedeno, da se službena stanovanja dodeljujejo delavcem, ki so nujno potrebni za nemoten potek delovnega procesa zavoda in ki jih brez rešitve stanovanjskega problema ni mogoče pridobiti ali obdržati na delu v zavodu.

Pospeševalni center je pojasnil, da je najemno pogodbo s 30. 3. 2005 odpovedal.

Računalniška in programska oprema

Tabela 9: Finančni načrti in dejansko nabavljena računalniška in programska oprema

Leto	Finančni načrt	Stroški nakupa	v tisoč tolarjih
			Samo računalniki po računih
2001	13.300	16.266	16.324
2002	18.600	20.795	9.913
2003	24.000 od tega samo računalniki 13.400	22.581	4.801
Skupaj	55.900	59.642	31.038

Vir: finančni načrti in evidence Pospeševalnega centra.

2.2.5.g Pospeševalni center je s finančnim načrtom opredelil sredstva za nakup računalnikov in opreme. Finančni načrt pripravlja proračunski uporabnik na podlagi dejanskih potreb, kar pomeni, da je ob pripravi finančnega načrta znano, koliko računalnikov in katero računalniško opremo potrebuje. Potrebe po posamezni opremi pa so tudi podlaga za začetek postopka oddaje javnega naročila. Pospeševalni center je v letih 2002 in 2003 načrtoval nakup računalnikov in opreme v vrednosti nad limitom, ko je potrebno izvesti javni razpis, pa je kljub temu izvajal samo naročila malih vrednosti, kar pomeni drobljenje javnega naročila in predstavlja kršitev 26. in 27. člena ZJN-1.

⁵⁷ Pogodba št. US-4/2000, aneks št. 1 z dne 29. 10. 2001, aneks št. 2 z dne 29. 10. 2002.

2.2.5.h Pospeševalni center je v letnih poročilih navajal, da je za nakup računalniške opreme porabil skupno 59.641 tisoč tolarjev. Nabave računalniške opreme je realiziral v večjem obsegu, kot je predvidel v finančnem načrtu. Finančni načrt je presegel za 7 odstotkov, iz poročila pa ni razvidna ustrezna utemeljitev povečanih nakupov.

2.2.5.i Pospeševalni center v letu 2001 izkazuje med drugimi splošnimi materiali in storitvami odhodek v znesku 6.473 tisoč tolarjev za nakup računalniške opreme in v letu 2002 odhodek v znesku 10.635 tisoč tolarjev za izdelavo, uvedbo in vzdrževanje informacijskega sistema. Navedeni odhodki so odhodki investicijske narave in bi morali biti izkazani na kontu investicijskih odhodkov. Zaradi navedenega ravnanja je izkazano napačno stanje v bilanci stanja na kontu opredmetenih osnovnih sredstev.

Pospeševalni center je pojasnil, da je v letu 2005 uskladił stanje na kontu opredmetenih osnovnih sredstev za nakup strežnika in programske opreme.

Drugi poslovni odhodki

Posamezna ministrstva zagotavljajo sredstva za delovanje Pospeševalnega centra na podlagi sklenjenih pogodb o izvajanju posameznih programov za pospeševanje malega gospodarstva. Pogodbe so sklenjene za izvajanje stalnih nalog in posebej za izvajanje določenih programov Pospeševalnega centra. Pri pregledu odhodkov smo ugotovili, da Pospeševalni center izkazuje tudi odhodke, ki niso nujno potrebni za izvajanje stalnih nalog in posameznih programov.

Tabela 10: Pregled poslovno nepotrebnih stroškov

Vrsta stroška	v tisoč tolarjih		
	2001	2002	2003
Prednovoletni aranžmaji	56	88	97
Novoletna obdaritev otrok	170	150	
Gostinske storitve – ni znan namen	146		
Gostinske storitve – srečanje zaposlenih	156	257	
Gostinske storitve – prednovoletno srečanje zaposlenih	94	386	87
Gostinske storitve – pogostitev sodelavcev ZRSZ			58
Najem igrišča za rekreacijo zaposlenih		199	
Skupaj	622	1.080	242

Vir: prejeti računi Pospeševalnega centra.

2.2.5.j V tabeli so izkazani odhodki, za katere menimo, da so poslovno nepotrebni stroški za delovanje Pospeševalnega centra. Med nepotrebnimi odhodki za delovanje so tudi odhodki za pogostitve in obdaritve zaposlenih in niso predmet financiranja ministrstev.

Pospeševalni center je pojasnil, da je navedene stroške pokrival z izvenproračunskimi sredstvi.

2.2.6 Organiziranje konferenc

Pospeševalni center je registriran tudi za dejavnosti, ki niso opredeljene v pooblastilu za izvajanje nalog. Med temi dejavnostmi so tudi organiziranje razstav, sejmov in kongresov, za kar pa mora Pospeševalni center pridobiti sredstva na trgu. Seminarje in konference Pospeševalni center izvaja na podlagi Poslovnika o projektnem načinu dela. V poslovniku ni bilo posebej določenih meril in kriterijev za zaračunavanje višine kotizacij. Višino kotizacije so v Pospeševalnem centru določali sproti na pripravljajalnih odborih, na podlagi izračuna predvidenih prihodkov in stroškov.

Pospeševalni center je v letu 2001 izvedel 11 seminarjev in konferenc na temo pospeševanja malega gospodarstva, 26 v letu 2002 in 34 v letu 2003. Podrobneje smo pregledali osem seminarjev in konferenc.

Tabela 11: Pregledane konference in seminarji

Leto	Seminar	Kotizacija na udeleženca v tolarjih	Število udeležencev	Prilivi iz kotizacije v tolarjih	Število plačnikov kotizacije	Stroški v tolarjih	Stroški na udeleženca v tolarjih
2001	Konferenca o internacionalizaciji	29.000	210	1.283.202	44	10.143.207	48.300
	Seminar Poslovni angeli	3.000	51	132.000	44	1.193.661	23.405
2002	Konferenca Turizem in podjetništvo	45.200	210	1.555.696	34	18.345.335	87.358
	Okrogla miza o financiranju		45			3.179.531	70.656
	Usposabljanje grozdi		40	1.200.000		5.115.635	127.890
2003	Konferenca Kako do sredstev strukturnih skladov	29.000	109	1.215.583	42	13.035.273	119.589
	Mednarodna konferenca	45.000	276	1.654.929	37	8.692.280	31.493
	Usposabljanje grozdi		146	1.830.000		80.757.722	55.313

Vir: evidence Pospeševalnega centra.

2.2.6.a Pri pregledu dokumentacije o posamezni konferenci ali seminarju smo ugotovili, da je Pospeševalni center zaračunal kotizacije samo v višini 6,31 odstotka vseh stroškov, ki so vezani na izvedbo konference. Pospeševalni center je nekaterim udeležencem zniževal višino kotizacije ter posameznike oprostil plačila kotizacije, in sicer študente, člane programskih in projektnih svetov Pospeševalnega centra, člane sveta zavoda, člane Pospeševalnega centra in druge partnerje Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center bi moral pri organiziranju konferenc in seminarjev načrtovati stroške in določiti kotizacijo na način, ki bi zagotavljal vnaprej opredeljen način pokrivanja stroškov s kotizacijami. Prav tako bi moral sprejeti interni akt, v katerem bi bilo določeno, za katere vrste konferenc in seminarjev se kotizacija sploh zaračunava, katere pa se izvajajo v okviru izvajanja stalnih nalog in posameznih programov.

Pospeševalni center je pojasnil, da je direktor sprejel sklep št. 02/2005 z dne 24. 3. 2005 o uporabi Navodil za določanje višine kotizacij.

2.2.6.b Pospeševalni center je v stroških konference Pospeševalni center izkazal tudi račun, ki ga je izdalo podjetje GIZ Podjetnost, Ljubljana v znesku 329 tisoč tolarjev, s katerim omenjeno podjetje zaračunava kotizacijo za konferenco, ki jo je organiziral Pospeševalni center, in predstavlja prihodek in ne strošek podjetja GIZ Podjetnost. Notranje kontrole Pospeševalnega centra te napake niso ugotovile.

Pospeševalni center je prejel dobropis podjetja GIZ Podjetnost št. 1/2005 z dne 24. 3. 2005 v vrednosti 329 tisoč tolarjev in s tem odpravil ugotovljeno napako.

2.2.7 Izkazovanje stroškov za programe, poročanje in nadzor

Poročanje

Pospeševalni center v letnih poročilih prikazuje realizacijo finančnih načrtov, kot je razvidno iz tabele 12.

Tabela 12: Primerjava finančnih načrtov in realizacije v letih 2001 do 2003

Opis	2001			2002			2003		
	Načrt v tisoč tolarjih	Realizacija v tisoč tolarjih	v odstotkih r/n	Načrt v tisoč tolarjih	Realizacija v tisoč tolarjih	v odstotkih r/n	Načrt v tisoč tolarjih	Realizacija v tisoč tolarjih	v odstotkih r/n
(1)	(2)	(3)	(4=3:2)	(5)	(6)	(7=6:5)	(8)	(9)	(10=9:8)
PRIHODKI – skupaj	1.434.671	1.060.908	74	1.672.387	1.556.128	93	1.879.765	1.711.134	91
<i>Financiranje stalnih nalog in PCMG⁵⁸</i>	328.736	317.333	97	490.291	506.363	103	618.085	515.262	83
• proračunska sredstva	300.000	300.000	100	408.896	373.686	91	447.369	427.605	96
• ostali prihodki	28.736	17.333	60	81.395	132.677	163	170.716	87.657	51
<i>Sofinanciranje dogovorjenih programov</i>	1.018.005	660.354	65	1.110.426	978.095	88	1.261.680	1.195.872	95
• proračunski partnerji	840.998	617.948	73	1.065.186	933.180	88	1.174.550	1.150.822	98
- MG	650.871	507.113	78	775.451	774.731	100	875.050	829.553	95
- MDDSZ/ZRSZ	98.527	59.400	60	167.570	67.497	40	176.000	222.720	127
- MKGP	12.000	15.500	129	85.500	77.000	90	73.500	57.500	78
- MID	37.600	35.935	96	36.665	13.952	38	50.000	41.049	82
- MŠZŠ	42.000	0	0						
• izvenproračunski partnerji	177.007	42.406	24	45.240	44.915	99	87.130	45.050	52
<i>Rezervacije iz preteklih let</i>	23.549	23.549	100	71.670	71.670	100			
<i>Terjatve iz preteklih let</i>	64.381	59.672	93						
ODHODKI – skupaj	1.434.671	859.863	60	1.813.213	1.687.739	93	1.879.765	1.622.925	86
<i>Stalne naloge in delovanje PCMG</i>	478.703	298.183	62	490.291	479.659	98	582.874	471.714	81
<i>Dogovorjeni programi</i>	934.428	546.529	58	1.110.426	1.009.158	91	1.261.680	1.116.000	88
<i>Odhodki preteklega leta</i>	21.540	15.151	70	198.922	198.922	100	35.211	35.211	100
<i>Ostali odhodki</i>				13.574		0			

Vir: finančni načrti in poročila Pospeševalnega centra za posamezna leta.

2.2.7.a Pospeševalni center je realiziral prihodke proračunskih partnerjev 74-odstotno v letu 2001, 93-odstotno v letu 2002 in 91-odstotno v letu 2003. Odhodke za stalne naloge in dogovorjene programe je v letu 2001 realiziral 60-odstotno, 93-odstotno v letu 2002 in 86-odstotno v letu 2003. Pospeševalni center je v letih 2001 in 2003 prihodke proračunskih partnerjev zbral v večjem obsegu, kot pa je imel odhodkov za izvajanje stalnih nalog in dogovorjenih programov.

Pospeševalni center je pojasnil, da so pripravili programe dela in finančne načrte pravočasno, vendar pa je bil postopek pridobitve soglasja Vlade RS dolgotrajen.

V pogodbah o financiranju stalnih nalog in financiranju posameznih programov je določena tudi obveznost poročanja Pospeševalnega centra posameznemu strateškemu partnerju na podlagi mesečnih in končnih oziroma letnih poročil.

⁵⁸ PCMG – Pospeševalni center za malo gospodarstvo

Pri pregledu zaključnih poročil o izvajanju stalnih nalog smo ugotovili:

- Pospeševalni center je imel za leto 2001 na podlagi pogodbe z MG zagotovljenih 178.867 tisoč tolarjev za plače, vendar pa do konca leta 2001 ni porabil vseh sredstev. Plače so za leto 2001 znašale 176.311 tisoč tolarjev, Pospeševalni center pa je izdal MG zahtevek za 178.867 tisoč tolarjev, s čimer je ravnal v nasprotju s 6. členom pogodbe, saj bi moral po pogodbi preostanek sredstev vrniti MG v 30 dneh. Ostanek sredstev v znesku 2.557 tisoč tolarjev je porabil za druge namene.
- Sredstva za plače so se zagotavljala iz pogodb za stalne naloge, istočasno pa tudi iz pogodb za posamezne programe, za kar naj bi bil razlog v hitri rasti obsega nalog Pospeševalnega centra, ki mu ni sočasno sledilo tudi povečanje sredstev za stalne naloge. Pri poročanju o izvajanju ostalih programov je Pospeševalni center poročal o porabi sredstev za plače tudi za naslednje programe:
 - programu vavčerjev MID v znesku 1.007 tisoč tolarjev, MG v znesku 7.486 tisoč tolarjev,
 - programu Podjetniške prenove podeželja so MKGP poročali o porabi 2.106 tisoč tolarjev za plače,
 - programu Delo na domu so poročali MID o porabi plač vsaj za 750 tisoč tolarjev (v poročilu je dvoumno navedeno, v kolikšni meri bremenijo financerja za plače).

MG so bili poslani podatki o porabi sredstev za vodenje in spremljanje programa v znesku 5.319 tisoč tolarjev in prav toliko Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: MDDSZ). Koliko sredstev je bilo za plače resnično porabljenih, v reviziji ni bilo mogoče ugotoviti, saj Pospeševalni center ni imel vzpostavljenih ustreznih stroškovnih mest po virih financiranja za posamezne programe, iz katerih bi bila nedvoumno razvidna poraba sredstev za plače. Pospeševalni center je nenamensko porabil 2.500 tisoč tolarjev, ker je sredstva, ki jih je prejel za kritje stroškov za plače, porabil za druge namene, kar je v nasprotju z določili pogodbe.

- Pospeševalni center je do konca leta 2002 za plače v okviru izvajanja stalnih nalog porabil več sredstev, kot pa jih je od MG dobil. Plače so za leto 2002 znašale 261.967 tisoč tolarjev, Pospeševalni center pa je MG izdal zahtevek za 203.581 tisoč tolarjev. Razliko v znesku 58.386 tisoč tolarjev je moral pokriti iz sredstev za izvajanje posameznih programov. Iz dokumentacije o stroških dela na programih za leto 2002 je razvidno, da so posamezne programe oziroma financerje bremenili za plače v znesku 74.318 tisoč tolarjev, to pa je za 15.932 tisoč tolarjev več, kot so znašali dejanski stroški plač. Iz predloženih evidenc ni bilo mogoče ugotoviti, katero ministrstvo je preplačalo stroške plač in za koliko.
- Pospeševalni center je do konca leta 2003 v okviru izvajanja stalnih nalog za plače porabil več sredstev, kot pa jih je od MG dobil. Plače so za leto 2003 znašale 282.521 tisoč tolarjev, Pospeševalni center pa je izdal MG zahtevek za plače v znesku 215.000 tisoč tolarjev. Razliko v znesku 67.521 tisoč tolarjev je moral Pospeševalni center pokriti iz sredstev za izvajanje posameznih programov. Pospeševalni center je posamezne programe oziroma financerje bremenil za plače v znesku 65.810 tisoč tolarjev, to pa je za 1.711 tisoč tolarjev manj, kot so dejansko znašali stroški plač. Iz predloženih evidenc ni bilo mogoče ugotoviti, kako so zagotovili manjkajoča sredstva.

Pri pregledu poročil o izvajanju programa vavčerskega svetovanja smo ugotovili:

- Pospeševalni center je med stroške vavčerskega svetovanja v letu 2001 štel tudi stroške dela dveh zaposlenih v skupnem znesku 5.862 tisoč tolarjev in jih prikazal v poročilu o izvajanju programa po pogodbi z MG. Del stroškov dela za tretjega zaposlenega v znesku 3.903 tisoč tolarjev pa je prikazal v poročilu za MID. V letu 2002 je med stroške vavčerskega svetovanja uvrstil tudi stroške plač v skupnem znesku 14.737 tisoč tolarjev in v letu 2003 stroške plač v skupnem znesku 26.421 tisoč tolarjev.
- Med stroški programa vavčerskega svetovanja je izkazal tudi del stroškov najemnin za poslovne prostore, in sicer 3.992 tisoč tolarjev v letu 2002 in 880 tisoč tolarjev v letu 2003. Poleg najemnin na omenjenem programu Pospeševalni center izkazuje tudi stroške mobilnega telefoniranja v vrednosti 99 tisoč tolarjev.

Pri pregledu poročil o izvajanju programa dela na domu in na daljavo smo ugotovili:

- Pospeševalni center je za leto 2001 poročal MID, MG in ZRSZ, vendar slednjima dvema ni poročal o dejanskih stroških, ampak le po pogodbenem znesku. V poročilu so navedene le izvedene aktivnosti, ne pa tudi dejanski stroški. Ugotovili smo, da je v letu 2001 ministrstvom (financerjem) posredoval nepopolne podatke o porabi sredstev na programu. Iz poročila ni bilo mogoče ugotoviti, kolikšen del stroškov se nanaša na že izvedena izplačila, kolikšen pa na že prevzete obveznosti, ki še niso plačane.
- Pospeševalni center je v letu 2001 poročal tudi ZRSZ in MG, obema je poročal popolnoma enako – poročili sta identični.
- Pospeševalni center je MG in ZRSZ poročal o prihodkih za program v znesku 122.600 tisoč tolarjev, dejanski realizirani prihodki v letu 2001 pa po računovodskih evidencah znašajo 130.068 tisoč tolarjev. Pospeševalni center je tudi neresnično poročal o realiziranih odhodkih, saj je v poročilu navedel za 147.364 tisoč tolarjev odhodkov, medtem ko je iz računovodskih evidenc razvidno, da je bilo teh odhodkov le 127.965 tisoč tolarjev.
- V letu 2002 je Pospeševalni center MG poročal o porabi sredstev v znesku 78.412 tisoč tolarjev. V znesku so zajete tudi plače redno zaposlenih. To je za 16.588 tisoč tolarjev več, kot je bilo za celoten program izkazanih stroškov. S to razliko je Pospeševalni center želel pokriti primanjkljaj iz preteklih let, vendar je primanjkljaj v letu 2000 znašal le 6.109 tisoč tolarjev in v letu 2001 še 1.513 tisoč tolarjev in ne 18.000 tisoč tolarjev, kot je navedeno v poročilu. Preostala sredstva bi torej Pospeševalni center moral vrniti ministrstvu. MDDSZ je Pospeševalni center poročal po ovrednotenih aktivnostih. Porabljen sredstva so enaka pridobljenim. V poglavju o doseganju zastavljenih ciljev v skladu z načrtovanimi v programu dela je prikazana tabela, ki je vzeta iz poročila MG. Poraba sredstev je 33.872 tisoč tolarjev, kar predstavlja del sredstev, ki so bremenila MG. V poročilu MKGP je Pospeševalni center okvirno opisal posamezne aktivnosti, ki jih je ovrednotil le po sklopih. V poročilu je prikazal večjo porabo, kot je bilo za ta program razpoložljivih sredstev, in sicer za 800 tisoč tolarjev.
- Na program so v letu 2002 knjižene tudi plače zaposlenih v znesku 16.798 tisoč tolarjev.
- Nekateri stroški najemnin bremenijo program, pa ga ne bi smeli. V začetku leta ni bilo določeno, katere najemnine in v kakšni vrednosti bodo bremenile program, oziroma posamezno ministrstvo.

Pri pregledu poročil o izvajanju programa podjetniške prenove podeželja smo ugotovili:

- Pospeševalni center je MKGP ob zaključku leta 2001 izročil izdelani Program podjetniške prenove podeželja v obdobju od 2002 do 2006, v poročilu o opravljenem delu pa poročal o porabi sredstev. V poročilu je prikazano, da je Pospeševalni center za izdelavo programa porabil celotni pogodbeni znesek, dejansko pa je za pripravo programa v letu 2001 izplačal le 70 tisoč tolarjev, preostala sredstva pa so bila prenesena v leto 2002 in porabljena tako za pripravo kot tudi za izvajanje programa.
- V poročilo po pogodbi so bile za leto 2002 vključena izplačila v znesku 1.745 tisoč tolarjev, ki so se nanašala na pogodbo iz leta 2001, izplačila v znesku 331 tisoč tolarjev, ki so bila pokrita iz drugih programov, ter izplačila v znesku 278 tisoč tolarjev, ki so bila dejansko izvršena šele v letu 2003. Podobno je bil v poročilu za leto 2003 zajet znesek 4.844 tisoč tolarjev, ki je bil dejansko izplačan šele konec leta 2004.
- Med stroški vzpostavitve novih podeželskih razvojnih jeder je v poročilu za leto 2003 vključen tudi znesek 3.410 tisoč tolarjev, ki se nanaša na dve študijski poti v tujino, v Avstrijo in na Irsko, ki ju je Pospeševalni center organiziral za predstavnike projektnega sveta in za zaposlenega na vsakem podeželskem razvojnem jedru. Študijski poti sta bili izvedeni šele v juniju in septembru 2004 in takrat je bil tudi izstavljen in plačan račun. Pospeševalni center je z Nacionalno Agencijo⁵⁹ za ta namen sklenil tudi pogodbo⁶⁰ o sofinanciranju študijskih poti iz programa Leonardo da Vinci. V skladu s pogodbo naj bi bil krit del stroškov v znesku 10.410 evrov (2.488 tisoč tolarjev), 3.000 tisoč tolarjev pa naj bi bilo financirano po pogodbah za leto 2004.
- V poročilu za pogodbo o pripravi programa je bilo navedeno, da je bil del sredstev porabljen za stroške dela Pospeševalnega centra, čeprav so bile plače zaposlenih knjižene med stalne naloge Pospeševalnega centra.
- Pri pregledu računa za najem poslovnih prostorov za oktober 2002, ki ga je izstavila družba Rogaška Commerce, d. o. o., Ljubljana smo ugotovili, da je šlo za najem prostorov v WTC, kjer deluje Pospeševalni center. Najem tako ni bil pokrit iz sredstev za stalne naloge, ampak so najemnino za 90 kvadratnih metrov prostorov plačevali vsak mesec iz drugega programa. Šele v letu 2004 naj bi vse stroške najemnin in plač zaposlenih pokrivali iz sredstev, ki jih je Pospeševalni center prejel za izvajanje stalnih nalog.
- Iz sredstev za podjetniško prenovo podeželja se je v letih 2002 in 2003 financiral tudi del plač zaposlenih na projektu, in sicer v letu 2002 skupaj za 2.845 tisoč tolarjev ter v letu 2003 skupaj za 2.797 tisoč tolarjev.

Na podlagi sklenjenih pogodb mora Pospeševalni center poročati o porabljenih sredstvih. Pogodbe so pomanjkljive, saj v njih ni določila, da se morebitni preostanek v tekočem letu neizplačanih sredstev uporabi za izvajanje programa v naslednjem letu. V pogodbah tudi ni navedeno, da poročajo o ocenjenih stroških do konca leta, za katerega je bila pogodba sklenjena. Pri prenosih sredstev iz leta v leto ugotavljamo, da je Pospeševalni center ministrstvom poročal o načrtovani porabi sredstev in ne o dejansko opravljenih nabavah blaga in storitvah. Ministrstva so odobrila izplačila iz proračuna, čeprav se niso prepričala, da je Pospeševalni center opravil vse zaračunane naloge.

⁵⁹ Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, Ljubljana.

⁶⁰ Št. 2004-2455.

Iz posameznih poročil za izvajanje stalnih nalog in posameznih programov ni razvidno, kateri računi oziroma stroški Pospeševalnega centra se nanašajo na posameznega financerja. Odgovorni za program ne usklajujejo svojih podatkov o stroških na programu z računovodskimi evidencami oziroma z dejansko realiziranimi odhodki oz. ustrezne analitične evidence ne obstajajo.

Na podlagi preverjanja poročil in izkazanih stroškov za posamezne programe in stalne naloge smo ugotovili, da Pospeševalni center ni pripravil celovitega poročila o izvedbi posameznih programov po virih njihovega financiranja ter o stroških za posamezni program po različnih virih financiranja, to je o dejanski porabi sredstev ter o stanju prevzetih obveznosti do konca proračunskega leta. Zaradi tega so poročila, ki jih je Pospeševalni center pripravljala, razdrobljena in netransparentno prikazujejo izvajanje in stroške posameznega programa, kar omogoča različno interpretacijo ter celo zaračunavanje istih stroškov več financerjem. Tak način poslovanja ni v skladu z enim od osnovnih računovodskimi načel, to je pošteno in resnično predstaviti poslovne dogodke, prav tako pa ni v skladu s SRS 20, ker ne ustreza računovodskemu predračunavanju in obračunavanju po namenih.

Pospeševalni center je pojasnil, da imajo od leta 2004 dalje za vsak program, ki ga izvajajo, izdelane akcijske načrte na podlagi poslovnika o projektnem vodenju, ki vsebujejo tudi razmejitev stroškov po glavnih vrstah. Pospeševalni center je tudi pojasnil, da v letih 2001 do 2003 posebna stroškovna mesta za posamezne programe po virih financiranja niso bila vzpostavljena, z letom 2004 pa so jih vzpostavili s pomočjo posebnega računalniškega programa.

Nadzor

Nadzor nad izvajanjem posameznega programa, ki ga izvaja Pospeševalni center, poteka na dveh ravneh. Pristojna ministrstva opravljajo nadzor nad izvajanjem celotnega programa, medtem ko Pospeševalni center izvaja nadzor nad delom izvajalcev.

Na predlog MG je Pospeševalni center v juniju 2003 izvedel nadzor pri enajstih večjih izvajalcih vavčerskega sistema. Pospeševalni center je na terenu preverjal, ali svetovanje izvajajo svetovalci, ki so zaposleni v različnih javnih institucijah, ali svetovalci opravljajo veliko število ur v posameznem mesecu, ali je sistem na nekaterih področjih monopoliziran, ali prihaja do preprodaje vavčerjev in nenamenske porabe sredstev. V večini primerov na vprašanja ni bilo mogoče odgovoriti pritrdilno, ugotovili pa so, da obstajajo svetovalci, ki v več mesecih zapored opravljajo večje število ur, kot jih je realno mogoče opraviti. Na podlagi izvedenega nadzora so bile sprejete omejitve števila ur, ki jih lahko maksimalno v enem mesecu opravi svetovalec (100 ur). Sprejet je bil tudi ukrep, da se ukine sofinanciranje svetovanja na nekaterih področjih, pri katerih je bilo povpraševanje bolj nagnjeno k tematikam v povezavi s spremembo zakonodaje, kot na primer za razvojne projekte in poslovne načrte (HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Point, varstvo pri delu, vpeljava standardov kakovosti).

Pospeševalni center ni opravil posebnega nadzora nad izvajanjem programa dela na domu in na daljavo. Nadzor nad izvajanjem programa opravlja z mentorji in projektnimi sveti.

V okviru nadzora nad izvajanjem programa podjetniške preнове podeželja so predstavniki Pospeševalnega centra pri izbranih podeželskih razvojnih jedrih opravili preglede o

spremljanju izvajanja programa. Pri tem so ugotavljali predvsem, kako potekajo postopki vzpostavitve podeželskih razvojnih jeder, ali je bil zavod oziroma zadruga že registriran ter kako potekajo dejavnosti ureditve ustrezne infrastrukture. Bistvenih nepravilnosti niso ugotovili.

2.3 Pravilnost oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov

Pospeševalni center izvaja različne programe in projekte, da bi pospešili razvoj malega gospodarstva v Sloveniji. Pravilnost oblikovanja, dodeljevanja in uporabe transferov smo preverjali na treh programih, in sicer vavčerskega svetovanja, dela na domu in razvoja podeželja.

2.3.1 Program vavčerskega svetovanja

Vavčerski sistem svetovanja predstavlja vzpodbudo države za pospeševanje razvoja malih in srednjih podjetij na podlagi Programa ukrepov države za vzpodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje od leta 2002 do 2006 in instrumentov za vzpodbujanje samozaposlovanja. Nastal je na podlagi programov Aktivne politike zaposlovanja.

Vavčerski sistem je Pospeševalni center začel izvajati v letu 2000, in sicer v dveh regijah, na Koroškem in Dolenjskem. Prve napotnice so bile izdane šele konec leta 2000, pred tem pa so potekale aktivnosti glede sprejemanja meril in postopkov razvoja kakovosti podjetniškega svetovanja.

Program vavčerskega svetovanja je bil razvit na podlagi pilotnega projekta, ki so ga v začetku leta 2000 izvedli Pospeševalni center, ZRSZ in izbrani izvajalec Gea Ventures, d. o. o., Ljubljana. Program lahko koristijo skupine potencialnih podjetnikov in obstoječih podjetij, in sicer brezposelne osebe, še zaposleni, ki razmišljajo o lastni poslovni dejavnosti, ter mladi po končanem izobraževanju.

Financiranje programa

Sredstva za izvajanje programa vavčerskega svetovanja kot strateški partnerji zagotavljajo posamezna ministrstva na podlagi sklenjenih pogodb.

Tabela 13: Finančni načrt za program vavčerskega svetovanja

		v tisoč tolarjih		
Leto		Finančni načrt Pospeševalnega centra	Dejanska realizacija	Realizacija poročana v letnih poročilih
2001	Prihodki		125.769	
	Odhodki	126.000	65.822	73.052
2002	Prihodki		296.808	296.808
	Odhodki	356.106	318.006	318.009
2003	Prihodki		595.033	595.033
	Odhodki	612.350	558.044	557.980

Vir: finančni načrti, poročila in evidence Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je sklepal samostojne pogodbe za izvajanje posameznih programov z različnimi ministrstvi. Praviloma so se pogodbe sklepale v drugi polovici leta, ko se je program že izvajal in financiranjem programa ni bilo več omogočeno vplivanje na izvajanje programa vse leto. V ZJF je v 50. členu določeno, da se za nalogo, za katero zagotavlja sredstva več ministrstev, sklepa le ena večstranska pogodba, v kateri pa je določen koordinatorski nalog. Posamezna ministrstva niso upoštevala omenjenega člena ZJF in so s Pospeševalnim centrom sklepala samostojne pogodbe, čeprav bi morala skleniti eno večstransko pogodbo.

Tabela 14: Pregled sklenjenih pogodb s strateškimi partnerji

Leto	Št. pogodbe	Datum pogodbe	Vrednost celotne pogodbe v tisoč tolarjih	Strateški partner	Vrednost pogodbe, ki se nanaša na vavčersko svetovanje v tisoč tolarjih
2001	2311-01-000414/2	30. 10. 2001	2.000	MKGP	2.000
2001	2811-01-000183	9. 10. 2001	37.600	MID	4.000
2001	2111-2001-124-005	26. 7. 2001	132.000	MG	132.000
Skupaj 2001			171.600		136.000
2002	2111-02-010045	24. 6. 2002	677.741	MG	229.334
2002	2811-02-000077	20. 9. 2002	15.000	MID	3.850
2002	402-158/2002/2	25. 10. 2002	100.704	MKGP	44.204
2002	533-2/02-400	13. 8. 2002	76.000	ZRSZ	76.000
2002	533-2/02-400	13. 8. 2002	5.097	ZRSZ	5.097
Skupaj 2002			874.542		358.485
2003	2811-03-000035	13. 5. 2003	50.000	MID	25.000
2003	03-1724-AM	28. 10. 2003	380.000	MG	380.000
2003	2311-03-000120	7. 10. 2003	35.000	MKGP	12.500
2003	PP-002/2003	22. 1. 2003	149.000	ZRSZ	149.000
2003	PP-002/2003	22. 1. 2003	11.500	ZRSZ	11.500
2003	2124-03-100028	27. 6. 2003	6.990	ARSRR	6.990
2003	2124-03-100028	27. 6. 2003	6.597	ARSRR	6.597
Skupaj 2003			639.087		591.587

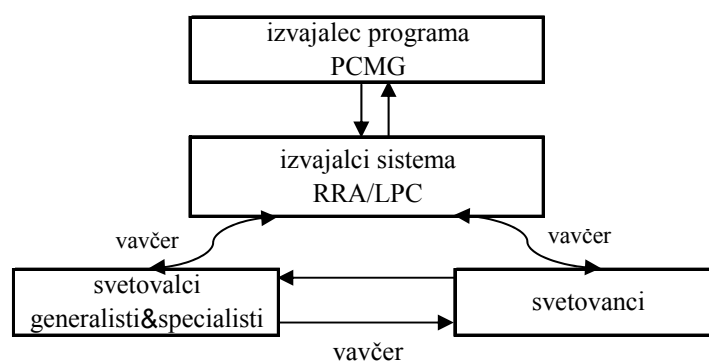
Vir: pogodbe Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je v letu 2001 podpisal pogodbe s tremi strateškimi partnerji, v letu 2002 s štirimi in v letu 2003 s petimi. V pogodbah je navedena zakonska podlaga za financiranje vavčerskega programa, namen financiranja, to je za vavčerski program in način izplačevanja upravičencu.

Izvajanje programa vavčerskega svetovanja

Dostop do vavčerjev Pospeševalni center zagotavlja v sodelovanju z mrežo lokalnih podjetniških centrov (v nadaljevanju: LPC) in regionalnih razvojnih agencij (v nadaljevanju: RRA) oziroma centrov (v nadaljevanju: RPC), ki v sistemu vavčerjev nastopajo kot izvajalci programa in predstavljajo mesta, kjer se uporabniki storitev lahko vključijo v sistem in pridobivajo vavčerje za koriščenje storitev svetovanja po subvencioniranih cenah. Pri tem morajo delujoča podjetja sama pokriti polovico cene svetovanja, potencialni podjetniki pa imajo ceno subvencionirano v celoti. Pospeševalni center je s Kriteriji, merili in navodili za izvajanje, spremljanje in nadziranje programa vavčerskega svetovanja z dne 17. 5. 2002 določil tudi maksimalen obseg svetovanj, do katerih so upravičeni posamezniki oziroma podjetja.

Slika 1: Organizacija izvajanja storitev v vavčerskem sistemu:

2.3.1.a Program se izvaja tako, da se potencialni svetovanec oglasi pri izvajalcu programa, kjer s svetovalcem-organizatorjem opravi uvodni svetovalni intervju. Pospeševalni center je v omenjenih aktih sicer predpisal potek vključevanja v svetovanje, vendar pa ti akti ne vsebujejo podrobnejših kriterijev za vključitev svetovancev v sistem, zato svetovalce-organizator izbere svetovance le na podlagi uvodnega intervjuja in lastne ocene. Njegova odločitev je v določeni meri stvar subjektivne presoje. Ker je obseg sredstev določen in ni kvalitativnih kriterijev za izbor, takšen način izbora predstavlja določeno tveganje za učinkovitost in uspešnost izvajanja programa.

Pospeševalni center je pojasnil, da so kvote sredstev na prejemnika subvencije določene in da se letno subvencionira svetovanje nekaj tisoč zainteresiranih. Menijo, da bi kompleksnejši način izbora prejemnikov močno podražil izvajanje sistema.

Izbor izvajalcev

V letu 2001 je bil izveden razpis za izbor izvajalcev programa vavčerskega svetovanja. Pogoj za sodelovanje na razpisu je bil, da je moral biti izvajalec predhodno vključen v pospeševalno mrežo za malo gospodarstvo. Pospeševalna mreža za malo gospodarstvo je v letu 2001 vključevala več lokalnih podjetniških centrov in regionalnih razvojnih agencij, ki so bile v mrežo vključene postopno, od leta 1992 dalje. V letu 2001 je bil po objavi razpisa za vavčerje izveden tudi razpis za vključitev lokalnih podjetniških centrov in regionalnih razvojnih agencij v mrežo. Pri pregledu izvedbe razpisa nepravilnosti nismo ugotovili.

Na podlagi razpisa je bilo v mrežo vključenih 41 lokalnih podjetniških centrov in regionalnih razvojnih agencij. Pospesovalni center je z vsemi sklenil pogodbo o sofinanciranju aktivnosti mreže LPC in RPC na področju spodbujanja podjetništva za obdobje od 2001 do 2003. V letih 2002 in 2003 je Pospesovalni center preveril, ali LPC še izpolnjujejo pogoje za vključitev v mrežo, in na tej podlagi so bili z njimi sklenjeni aneksi k osnovni pogodbi. Mreža je v letu 2002 tako vključevala 39 LPC in RRA, v letu 2003 pa samo še 34.

Izbor svetovalcev

Pospesovalni center je novembra 2000 izvedel javni razpis za izbor svetovalcev za svetovanje v okviru programa vavčerskega svetovanja⁶¹. V letih 2002 in 2003 so bili objavljeni še javni pozivi k oddaji vlog za izbor svetovalcev, ločeno za svetovalce generaliste in svetovalce specialiste. Javni pozivi niso bili objavljeni v Uradnem listu, ampak le na spletni strani Pospesovalnega centra. Čeprav je bilo v pozivu zapisano, da bo komisija obravnavala samo popolne vloge, je obravnavala tudi nepopolne in je kandidate z nepopolnimi vlogami pozivala k dopolnitvi vlog. Ugotovili smo tudi, da je odpiranje vlog potekalo enkrat mesečno, vendar vloge niso bile vedno tekoče obravnavane.

Na podlagi razpisa in pozivov so bili svetovalci vključeni v katalog svetovalcev. S svetovalci so nato pogodbe sklepali posamezni izvajalci, ne pa Pospesovalni center. Svetovalec ima tako lahko sklenjene pogodbe z več izvajalci hkrati.

2.3.1.b Razpis je bil izveden na podlagi Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ki v 80. členu določa, da mora komisija opraviti strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceniti na podlagi pogojev in meril, ki so bila navedena v razpisni dokumentaciji. Ugotovili smo, da Pospesovalni center navedenih navodil ni upošteval.

2.3.1.c Preverili smo dokumentacijo za izbor petih svetovalcev generalistov in petih svetovalcev specialistov. Ugotovili smo, da Pospesovalni center izkušenj svetovalcev na področju svetovanja pri izbiri ni preverjal, ampak je zadostovala že navedba izkušenj v prijavi, ustrezne reference niso bile pogoj. Pri tem je Pospesovalni center kot svetovalne izkušnje upošteval tudi delo na področju novinarstva (generalist), vodenje sektorja za fizično varovanje in podobno.

Pospesovalni center je pojasnil, da preverjajo le splošno izpolnjevanje pogojev, dejansko kvaliteto dela svetovalcev pa preverja trg.

2.3.1.d V prvem razpisu tudi ni bilo opredeljeno, na kakšen način bo komisija preverjala izpolnjevanje pogojev glede znanja tujih jezikov. V javnih pozivih so bila ustrezna dokazila sicer navedena, vendar pa v več primerih izbrani svetovalci niso izpolnjevali zahtevanih pogojev glede dokazil o znanju tujih jezikov. Svetovalci so lahko k prijavi priložili izjavo, da bodo ustrezna potrdila pridobili v roku enega leta, vendar pa Pospesovalni center naknadno ni preverjal, ali so svetovalci te obveznosti izpolnili ali ne.

⁶¹ Uradni list RS, št. 108/00.

Izkazovanje stroškov za izvajanje programa

Pospeševalni center je v letu 2001 po računovodskih evidencah za izvajanje programa vavčerskega svetovanja porabil 65.822 tisoč tolarjev, 318.006 tisoč tolarjev v letu 2002 in 558.044 tisoč tolarjev v letu 2003. Podrobneje smo pregledali posamezne stroške, ki jih je evidentiral kot stroške programa vavčerskega svetovanja, in ugotovili naslednje nepravilnosti:

2.3.1.e V letu 2001 je bilo za izdelavo projektne dokumentacije za postavitve informacijskega sistema programa vavčerskega svetovanja izbrano podjetje Artes, d. o. o. Velenje. K oddaji ponudb so bila pozvana tri podjetja, dve podjetji, ki sta konkurirali, imata enak naslov in sta oddali identično ponudbo, ki se je razlikovala zgolj v ceni. Tretja ponudba je bila prvima dvema zelo podobna, poleg tega pa je bila to družba Fiador, prek katere dela predsednica komisije za izbor in naročnica naročila, ki tudi sicer dela za Pospeševalni center prek družbe Fiador. Poleg tega tudi ni mogoče razumeti namena projekta. V pogodbi piše, da gre za izdelavo projektne dokumentacije za postavitve informacijskega sistema Pospeševalnega centra, dejansko pa je v projektu tudi izdelava aplikacije za podporo vavčerskemu sistemu. Konkurenčni ponudbi sta bili pridobljeni od podjetij, ki izbranemu sploh nista mogli konkurirati, kar kaže na izigravanje postopka oddaje naročila male vrednosti.

2.3.1.f Pospeševalni center je na programu izkazal tudi stroške certifikata za vavčerje in stroške brezprekinitvenega napajalnika⁶², v skupni vrednosti 421 tisoč tolarjev⁶³, ki niso bili zajeti v javnem razpisu za izdelavo informacijskega sistema, vendar pa so sestavni del izdelanega informacijskega sistema. Menimo, da bi moral Pospeševalni center certifikat in brezprekinitveni napajalnik vključiti že v javni razpis, s čimer bi potencialno lahko tudi znižal stroške celotne nabave.

2.3.1.g Pospeševalni center na programu vavčerskega svetovanja izkazuje strošek v vrednosti 897 tisoč tolarjev⁶⁴ za nakup vmesnika v povezavi s sistemom vavčerskega svetovanja. Nakup je bil izveden brez javnega naročila. Po pojasnilu Pospeševalnega centra je bil edino Hermes Plus, d. d., Ljubljana zaradi poznavanja strukture programa (izdelal je osnovno aplikacijo) edini možni dobavitelj omenjenega vmesnika. Menimo, da to ni podlaga za sklenitev neposredne pogodbe, saj je že iz naslednjega računa razvidno, da je bilo več izvajalcev, ki so nadgradili ali vzdrževali vavčerski sistem (Menstel, d. o. o., Ljubljana, Ličer Solutions, d. o. o., Ljubljana, Globera, d. o. o., Kamnik, Marand, d. o. o., Ljubljana), idejni projekt pa je zasnoval Artes, d. o. o., Velenje.

2.3.1.h Iz analitičnih evidenc in drugih poslovnih knjig Pospeševalnega centra za posamezno leto smo ugotovili, da Pospeševalni center do konca posameznega leta ni porabil vseh sredstev, pridobljenih na podlagi sklenjenih pogodb, ampak je ostanek sredstev na računu prenašal v naslednje leto. Denarna sredstva, ki so ostala na koncu leta 2000 in so se prenesla v leto 2001, so znašala 34.253 tisoč tolarjev, v leto 2002 je Pospeševalni center prenesel 94.201 tisoč tolarjev in 73.003 tisoč tolarjev v leto 2003. Konec leta 2003 je ostalo neporabljenih 109.991 tisoč tolarjev proračunskih sredstev.

⁶² Ups-imv.

⁶³ Računi št. 90067931 z dne 23. 5. 2002, št. 90069230 z dne 28. 6. 2002 in št. 90069960 z dne 30. 7. 2002.

⁶⁴ Račun št. 90082803 z dne 28. 11. 2003 in št. 90079128 z dne 18. 6. 2003.

Po pojasnilu v. d. direktorja so sredstva, ki so na koncu leta za posamezni program ostala neporabljena, na transakcijskem računu, v depozitih in v obveznostih. Pospeševalni center je predložil dokazila, vendar ta samo delno podpirajo njihove navedbe.

Tabela 15: Pregled financiranja programa vavčerskega svetovanja za obdobje 2000 do 2003

Sredstva	v tisoč tolarjih				
	2000	2001	2002	2003	2004
Prenos iz preteklega leta		34.253	94.201	73.003	109.992
Prilivi v tekočem letu	40.000	125.770	296.808	595.033	
Odlivi v tekočem letu	5.747	65.822	318.006	558.044	
Prenos v naslednje leto	34.253	94.201	73.003	109.992	

Vir: računovodske evidence Pospeševalnega centra.

Iz kumulativnih izpisov porabe sredstev za vavčerski sistem za posamezno leto je razvidno, da so bila sredstva iz leta 2000 porabljena šele 13. 12. 2001. Torej so se sredstva iz podpisanih pogodb z ministrstvi iz leta 2001 začela porabljati šele od 13. 12. 2001 naprej. Prenesena sredstva iz leta 2001 so bila porabljena šele po 29. 7. 2002, prenesena sredstva iz leta 2002 v 2003 pa so bila porabljena šele po 14. 4. 2003. Porabljala so se za izvajanje vavčerskega svetovanja.

2.3.2 Program dela na domu

Namen projekta je zagotoviti sistematičen pristop države k pospeševanju novih oblik poslovnih možnosti in vzpostavitev pogojev za intenzivnejše vključevanje ljudi v različne fleksibilnejše oblike dela na domu in dela na daljavo in s tem kreiranje novih oblik zaposlitev in samozaposlitev, z vzpostavitvijo nacionalne koordinacije aktivnosti na področju odpravljanja ovir pri uvajanju obeh oblik dela, z vzpostavitvijo posebne razvojne infrastrukture ter oblikovanjem različnih vrst vzpodbud za udeležence programa.

Program Delo na domu in delo na daljavo je nastal kot podprogram akcijskega programa zaposlovanja. Program je že od vsega začetka razdeljen v več smiselno zaokroženih podprojektov, ki pomenijo vzpostavljanje potrebne infrastrukture za pospešeno uvajanje novih oblik dela, oziroma izvedbo pilotnih projektov vključevanja posameznih ciljnih skupin udeležencev, ki jim je program namenjen. Že v prvem obdobju sta bila za usmerjanje projekta vzpostavljena dva projektna sveta, projektni svet za e-delo in projektni svet za Edinstveno iz Slovenije.

Financiranje programa

Sredstva za izvajanje programa dela na domu in dela na daljavo zagotavljajo posamezna ministrstva.

Tabela 16: Finančni načrt za program dela na domu

		v tisoč tolarjih		
Leto	Finančni načrt	Dejanska realizacija	Realizacija poročana v letnih poročilih	
2001	Prihodki		130.068	
	Odhodki	155.041	127.965	137.797
2002	Prihodki		123.714	123.982
	Odhodki	183.336	121.220	109.194
2003	Prihodki		34.935	34.935
	Odhodki	36.100	33.835	31.435

Vir: finančni načrti, poročila in evidence Pospeševalnega centra.

Tabela 17: Pregled sklenjenih pogodb

Leto	Številka pogodbe	Datum pogodbe	Vrednost pogodbe v tisoč tolarjih	Financer
2001	2111-2001-248-002	18. 7. 2001	55.000	MG
	2811-01-000183	9. 10. 2001	20.600	MID
		10. 10. 2001	7.500	MID
	P004/2000 aneks	8. 11. 2001	25.000	ZRSZ
	Skupaj		108.100	
2002	402-158-2002/2	17. 7. 2002	8.000	MKGP
	2611-02-038674	14. 10. 2002	6.000	MDDSZ
	2111-02-010045	24. 6. 2002	95.000	MG
	2811-02-000077	17. 9. 2002	11.150	MID
	Skupaj		120.150	
2003	2311-03-000120	20. 6. 2003	5.000	MKGP
	2811-03-000035	13. 5. 2003	25.000	MID
	Skupaj		30.000	

Vir: pogodbe Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je v letu 2001 podpisal pogodbe o sofinanciranju Uvajanje dela na domu in dela na daljavo ter vzpostavitev referenčnih centrov za e-poslovanje s tremi strateškimi partnerji (MG, ZRSZ, MID), v letu 2002 s štirimi strateškimi partnerji (MG, MDDSZ, MID, MKGP) in v letu 2003 z dvema strateškima partnerjema (MKGP, MID). V okviru programa se je izvajalo več projektov, od katerih so se nekateri že končali, drugi pa se izvajajo v okviru drugih programov. V pogodbah je navedena zakonska podlaga za financiranje programa dela na domu in dela na daljavo, namen financiranja in način izplačevanja upravičencu. V

pogodbah je določena tudi obveznost poročanja Pospeševalnega centra posameznemu strateškemu partnerju, fazno in končno oziroma letno.

Tabela 18: Pregled financiranja programa

Sredstva	v tisoč tolarjih			
	2000	2001	2002	2003
Prenos iz preteklega leta		(6.109)	(4.006)	(1.512)
Prilivi v tekočem letu	30.000	130.068	123.714	34.935
Odlivi v tekočem letu	36.109	127.965	121.220	33.835
Prenos v naslednje leto	(6.109)	(4.006)	(1.512)	(412)

Vir: računovodske evidence Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je imel s strateškimi partnerji podpisane pogodbe o financiranju programa tudi v letu 2000. Ugotovili smo, da je do konca leta 2000 porabil več sredstev, kot jih je imel na voljo za ta program, in sicer 6.109 tisoč tolarjev. Enako je v letu 2001 porabil za 4.006 tisoč tolarjev več sredstev, kot jih je imel na voljo, 1.512 tisoč tolarjev v letu 2002 in 412 tisoč tolarjev v letu 2003. Pri podrobnejšem pregledu prilivov in odlivov smo ugotovili, da je Pospeševalni center ustvaril negativno razliko med prilivi in odlivi v letu 2000 in jo poskušal pokriti iz pozitivnih razlik v naslednjih letih oz. z akontativnimi prilivi za druge programe.

Pospeševalni center je pojasnil, da je primanjkljaj iz leta 2003 pokrtil z izvenproračunskimi sredstvi, za kar je predložil ustrezno dokumentacijo.

Izvajanje programa dela na domu

V okviru revidiranja programa dela na domu smo preverili nekatere aktivnosti na programu in stroške povezane s programom.

Za podprogram e-poslovanje v okviru programa delo na domu in delo na daljavo, ki ga je financiralo MID v znesku 7.500 tisoč tolarjev, je bil Pospeševalni center dolžan vzpostaviti pet referenčnih e-centrov. Pospeševalni center je v letu 2001 pozval vse LPC k oddaji ponudbe za referenčni center. Izbranih je bilo šest centrov (enega je financiralo MG, ostalih pet pa MID).

2.3.2.a Javni poziv je Pospeševalni center posredoval vsem LPC po elektronski pošti. Pospeševalni center je v pozivu opredelil kriterije za dodelitev funkcije referenčnega centra za e-poslovanje, vendar pa za posamezna merila ni opredelil ponderjev niti maksimalnega možnega števila točk. Tako LPC niso bili natančno obveščeni o pomembnosti posameznih meril. Ugotovili smo tudi, da Pospeševalni center v javnem pozivu navaja, da bo izbral pet LPC, dejansko pa je bilo izbranih šest LPC.

Izkazovanje stroškov za izvajanje programa

Podrobneje smo pregledali posamezne stroške, ki jih je Pospeševalni center evidentiral kot stroške programa dela na domu in na daljavo, in nismo ugotovili nepravilnosti.

2.3.3 Program podjetniške prenove podeželja

Program podjetniške prenove podeželja temelji na projektnem večstopenjskem pristopu, od odkrivanja podjetniških priložnosti v okolju, animiranja prebivalstva, vključitve v programe usposabljanj ter zagotavljanja pogojev za kasnejšo samozaposlitev. Program je zastavljen tako, da na eni strani povezuje iniciative in možnosti lokalnih skupnosti, razvojnih institucij in drugih nosilcev razvoja, ter interese prebivalstva na podeželju na drugi strani. Z razvojem programa naj bi se povečale zaposlitvene in poklicne možnosti za ponovno vračanje mladih iz urbanih okolij, prav tako pa tudi za ciljno skupino žensk, kot ene od bolj ogroženih skupin na podeželju. Program je namenjen brezposelnim oziroma podzaposlenim osebam na podeželju v starosti od 15 do 55 let ter slabše izobraženim in usposobljenim.

Program se izvaja od leta 2001 dalje, tako da se ustanovijo podeželska razvojna jedra, ki so samostojne nepridobitne enote, organizirane v obliki zavodov oziroma zadrug. Pospeševalni center je podeželska razvojna jedra izbiral na podlagi javnih razpisov. Tako je bilo v letu 2002 na razpisu izbranih pet podeželskih razvojnih jeder. Naknadno so bila v letu 2003 izbrana še tri ter v letu 2004 še dve podeželski razvojni jedri, tako da je trenutno v program vključenih deset podeželskih razvojnih jeder. Vsako jedro pokriva samo določeno število občin, tako da na ta način niso pokrite vse slovenske občine na podeželju. Po pojasnilu vodje programske skupine so najslabše pokrite občine Primorske in Dolenjske, kjer je tudi manjši interes za njihovo vzpostavitev. V prvem letu izvajanja programa so prijavitelji večinoma ustanavljali podeželska razvojna jedra in urejali prostore za delovanje.

Financiranje programa

Za program razvoja podeželja so bila v revidiranih letih s pogodbami zagotovljena proračunska sredstva dveh ministrstev, MKGP ter MG (tabela 19).

Tabela 19: Pregled sklenjenih pogodb

Leto	MKGP v tisoč tolarjih	MG v tisoč tolarjih	Skupaj v tisoč tolarjih	Namen
2001	4.000	-	4.000	priprava programa
2002	35.000	25.000	60.000	izvajanje programa
2003	35.000	26.500	61.500	izvajanje programa
Skupaj	74.000	51.500	125.500	

Vir: pogodbe Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je konec leta 2001 z MKGP sklenil pogodbo o dodelitvi finančnih sredstev za sofinanciranje priprave programa razvoja podjetniške prenove podeželja za obdobje od 2002 do 2006 v znesku 4.000 tisoč tolarjev⁶⁵. Pospeševalni center je od ministrstva v letu 2001 prejel 3.500 tisoč tolarjev, preostalih 500 tisoč tolarjev pa v letu 2002. Sredstva so bila Pospeševalnemu centru dodeljena za ukrepe kmetijske strukturne politike in razvoj podeželja za leto 2001. V pogodbi ni bilo opredeljeno, katere vrste stroškov se iz tega

⁶⁵ Pogodba št. 2311-01-000414/7 z dne 30. 10. 2001.

zneska lahko pokrivajo. Ob zaključku je ministrstvu izročil izdelan program, hkrati pa poročal, da je za njegovo izdelavo porabil celoten pogodbeni znesek.

Ker je bila pogodba za pripravo programa z MKGP napisana preveč splošno, ni bilo mogoče ugotoviti, ali so bila sredstva tudi namensko porabljena. Pospeševalni center je s temi sredstvi delno financiral tudi izvajanje programa v prvi polovici leta 2002, ko pogodbe za izvajanje programa še niso bile sklenjene.

Tabela 20: Pregled prilivov in odlivov po denarnem toku za program razvoja podeželja

Leto	v tisoč tolarjih		
	2001	2002	2003
Prenos iz preteklega leta		3.430	419
Prilivi v tekočem letu	3.500	60.430	54.860
Odlivi v tekočem letu	70	60.011	58.322
Prenos v naslednje leto	3.430	419	(3.462)

Vir: računovodske evidences Pospeševalnega centra.

Ugotovili smo, da so sredstva po posameznih pogodbah ob koncu leta ostajala na računu Pospeševalnega centra, ki jih je prenašal v naslednje leto in porabljal v tekočem letu ter jih v tem letu tudi vključeval v letno poročilo. V nekaj primerih so bili v poročilo vključeni tudi posamezni zneski, ki so bili plačani šele naslednje leto, ali pa se sploh niso nanašali na ta program.

Izvajanje programa

Program se je začel izvajati v letu 2002, ko je bil izveden prvi javni razpis za sofinanciranje stroškov vzpostavitve in delovanja podeželskih razvojnih jeder za obdobje od 2002 do 2003⁶⁶. Na tem razpisu je bilo med dvajsetimi prijavljenimi izbranih pet podeželskih razvojnih jeder. Pospeševalni center je prvi javni razpis za sofinanciranje stroškov vzpostavitve in delovanja podeželskih razvojnih jeder objavil 19. 7. 2002, ne da bi bil pred tem program priglašen Komisiji za nadzor nad državnimi pomočmi. MG je program priglasilo omenjeni komisiji naknadno. Zaradi omenjenih zapletov glede priglasitve državnih pomoči komisiji je moral Pospeševalni center objaviti podaljšanje roka⁶⁷ za obveščanje o izboru upravičencev za sofinanciranje stroškov vzpostavitve in delovanja podeželskih razvojnih jeder za obdobje od 2002 do 2003.

2.3.3.a Razpisi so bili izvedeni na podlagi Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁶⁸, ki določa, da je obvezni sestavni del dokumentacije med drugim tudi način določanja deleža, ki ga prejme posamezni prejemnik. Pravilnik določa tudi, da mora biti v razpisni dokumentaciji navedena vrsta meril, s pomočjo katerih se med tistimi, ki izpolnjujejo pogoje, izberejo prejemniki sredstev, način njihove uporabe in pomen posameznih meril.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 62-63/02.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 81/02.

⁶⁸ Uradni list RS, št. 66/01, 103/01, 53/02, 80/02.

Razpisna dokumentacija je sicer vsebovala merila za izbor prejemnikov sredstev, vendar pa ni bil naveden način njihove uporabe. Tudi razpis, ki je bil izveden v letu 2003, ni vseboval načina uporabe meril, čeprav je to takrat že določal Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna, kar pomeni kršitev 75. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS.

Prispele vloge je ocenjevala tričlanska komisija na podlagi ocenjevalnega lista, ki je imel posamezna merila podrobneje specificirana v obliki podtočk za posamezne segmente. Komisija jih je ocenjevala z ocenami od ena do deset, vendar pa te ocene niso bile obrazložene.

Izkazovanje stroškov za izvajanje programa

Pregledali smo podlage za enajst postavk, ki so vključene v poročila ministrstvu za leti 2002 in 2003, v skupnem znesku 16.450 tisoč tolarjev, in pri tem ugotovili naslednje nepravilnosti:

2.3.3.b Pospeševalni center je v letu 2002 izkazal porabo sredstev, ki se je nanašala na pripravo programa, torej na sredstva, ki so bila zagotovljena v pogodbi za leto 2001. Gre za izplačila DART, d. o. o., Lendava v znesku 1.620 tisoč tolarjev po pogodbi o sodelovanju pri pripravi dolgoročnega programa podjetniške prenove podeželja z dne 20. 11. 2001 ter izplačila po štirih pogodbah o delu, ki so bile sklenjene s člani projektne skupine za sodelovanje pri pripravi programa in so bile v skupnem znesku 125 tisoč tolarjev izplačane šele v letu 2002. Po vsebini so se te pogodbe o delu nanašale na pripravo programa razvoja podjetniške prenove podeželja, ki je bila zajeta v pogodbi o dodelitvi finančnih sredstev MKGP za leto 2001.

2.3.3.c Pospeševalni center izkazuje plačilo v znesku 216 tisoč tolarjev za glasilo Informator, ki se sicer financira iz stalnih nalog Pospeševalnega centra. Za omenjeno številko Informatorja je bilo plačilo računa sicer razdeljeno na več programov, med katerimi je bil prvotno načrtovan tudi program prenove podeželja, vendar pa je bilo plačilo naknadno izvedeno s programa e-delo in tudi dejansko ni bilo knjiženo na program prenove podeželja.

2.3.3.d Račun za DART, d. o. o., Lendava za izvedbo projekta 'Vrelci podeželja' v znesku 115 tisoč tolarjev je bil nepravilno knjižen med stroške programa podjetniške prenove podeželja, čeprav se dejansko nanaša na program razvoja podjetnosti in ustvarjalnosti mladih.

2.4 Uspešnost dodeljevanja transferov za pospeševanje malega gospodarstva

Uspešnost dodeljevanja transferov v pospeševanje malega gospodarstva smo presojali za leta od 2001 do 2003. Ugotoviti smo želeli, ali je bil Pospeševalni center uspešen pri izvajanju politike pospeševanja malega gospodarstva prek dodeljenih transferov končnim uporabnikom. Zanimalo nas je, ali Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničuje usmeritev države in njene strateške cilje razvoja podjetništva in cilje državnega razvojnega programa na področju

podjetniškega sektorja. Uspešnost dodeljevanja transferov v pospeševanje malega gospodarstva smo presojali glede na vnaprej postavljena sodila in si zastavili naslednji vprašanji:

- ali je Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničeval cilje pospeševanja malega gospodarstva in
- ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatih poročal v skladu s predpisi ter ali je poročal objektivno in pregledno.

Preizkušanje uspešnosti smo izvedli na podlagi revizijskega programa. Glavni vir informacij so predstavljali dokumenti države na področju pospeševanja malega gospodarstva, poslovni in finančni načrti Pospeševalnega centra ter poslovna poročila za leta 2001 do 2003.

Pri revizijskem delu smo uporabljali pretežno analitične metode, dokaze smo pridobivali na podlagi pregledovanja, preverjanja, primerjanja in presoje različnih dokumentov ter s pomočjo vodenih intervjujev z nosilci posameznih programov oz. projektov s področja pospeševanja malega gospodarstva.

Preverili smo uspešnost dodeljevanja transferov na dveh programih, in sicer na programu vavčerskega svetovanja in dela na domu.

2.4.1 Ali je Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničeval cilje pospeševanja malega gospodarstva

Programska izhodišča za pospeševanje malega gospodarstva

V revidiranem obdobju so delovanje Pospeševalnega centra pri uresničevanju pospeševanja malega gospodarstva opredeljevali predpisi ter strateški in izvedbeni dokumenti države.

Za revidirano obdobje od leta 2001 do 2003 je veljal ZRMG. Na podlagi omenjenega zakona se sredstva za pospeševanje razvoja in za ustanavljanje enot malega gospodarstva zagotavljajo v državnem proračunu.

Z zakonom so določeni cilji in ukrepi pospeševanja razvoja malega gospodarstva, in sicer:

- cilji – povečanje zaposlovanja, pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti, pospeševanje uvajanja sodobnih tehnologij, pospeševanje ustanavljanja enot z visoko stopnjo inovativnosti, pospeševanje ustanavljanja energetske varčnih enot in pospeševanje zadružništva pri skupni nabavi najsodobnejše tehnologije;
- ukrepi – posojila, sovlaganja v projekte, vlaganja ali sofinanciranja poslovne infrastrukture, jamstva za posojila, subvencioniranje obrestne mere in premije.

Država je za uresničevanje ciljev pospeševanja malega gospodarstva sprejela Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije⁶⁹ in Državni razvojni program⁷⁰.

⁶⁹ Sprejela Vlada RS na 38. seji dne 26. 7. 2001.

⁷⁰ Sprejela Vlada RS dne 13. 12. 2001.

Strategija gospodarskega razvoja Slovenije

Temeljni razvojni cilj Strategije gospodarskega razvoja Slovenije je povečanje blaginje prebivalstva, kar bi se odražalo v povečani stopnji rasti bruto domačega proizvoda. Temeljni razvojni cilj Strategije je podlaga za opredelitev ciljev politike razvoja podjetniškega sektorja in konkurenčnosti.

Strategija v poglavju Krepitev konkurenčne sposobnosti gospodarstva opredeljuje tudi pospeševanje razvoja malih in srednje velikih podjetij. V Strategiji je opredeljeno, da imajo velika podjetja načeloma zadostne kadrovske in finančne potencialne za načrtovanje in izvajanje lastnih programov povečevanja konkurenčnosti in internacionalizacije, medtem ko mala in srednje velika podjetja tega navadno nimajo. Glavni cilj politike do malih in srednje velikih podjetij je zagotavljanje možnosti za krepitev njihove konkurenčne sposobnosti. Strateški cilj države je podpirati celotni sektor malega gospodarstva, še posebej pa njihove hitro se razvijajoče in inovativne enote, in ustvariti nova delovna mesta v obstoječih in novih podjetjih.

Aktivnosti za pospeševanje razvoja malih in srednje velikih podjetij morajo biti usmerjene na

- razvoj podjetništva,
- prenos tehnologij, ki omogočajo prodor in obstanek na mednarodnih trgih,
- formiranje skladov rizičnega kapitala ter intenzivnejše povezovanje javnih in zasebnih sredstev,
- razvoj podpornega okolja za prostorsko pospeševanje razvoja malih in srednje velikih podjetij, kar pomeni hkratno pospeševanje domačega podjetništva in spodbujanje tujih investicij.

Državni razvojni program

Temeljni razvojni cilj Državnega razvojnega programa za področje podjetniškega sektorja v obdobju od 2001 do 2006 je krepitev tehnološkega razvoja in raziskovalno inovativne dejavnosti, fleksibilnosti in organiziranosti, konkurenčnosti ter podjetništva.

Struktura gospodarstva je po številu malih in srednjih podjetij v Sloveniji primerljiva z evropskim (po številu podjetij na 1.000 prebivalcev), vendar je potrebno poskrbeti za krepitev mikro podjetij v smislu razvijanja stabilnih in konkurenčnih malih in srednje velikih podjetij.

Temeljni razvojni cilj Državnega razvojnega programa bi se odražal v povečanju zaposlovanja v malih in srednje velikih podjetjih, povečanju deleža dejavnosti z visoko dodano vrednostjo in zmanjšanju zaostanka v produktivnosti, merjeno v bruto dodani vrednosti na zaposlenega, v primerjavi s povprečjem v Evropski uniji.

Ključni programi in podprogrami v integralnem programu za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti so znanje za razvoj, izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij ter spodbujanje podjetništva in izkoriščanje podjetniških priložnosti, v okviru katerih se izvaja podprogram promocija podjetništva in razvoj podpornega okolja. V tem sklopu se med drugim izvaja tudi vavčerski sistem svetovanja in spodbujanje uvajanja dela na domu in dela na daljavo. Cilji podprograma, ki ga država izvaja v sodelovanju s Pospeševalnim centrom, so:

- zmanjšanje ovir za razvoj podjetništva,
- nastajanje in rast malih in srednjih podjetij,

- izboljšanje dostopa le-teh do finančnih virov, informacij in storitev ter
- izboljšanje ravni podjetniške kulture in rast inovativnosti.

Uspešnost izvajanja programa je potrebno spremljati z ugotavljanjem

- deleža mikro in malih podjetij,
- rasti zaposlovanja v malih in srednjih podjetjih in
- dodane vrednosti na zaposlenega v mikro in malih podjetjih.

Poslovna politika Pospeševalnega centra pri pospeševanju malega gospodarstva v obdobju od 2001 do 2003

Poleg državnih razvojnih programov je Pospeševalni center pripravil Strateške usmeritve Pospeševalnega centra za leta od 2002 do 2006 (v nadaljevanju: strateške usmeritve), vendar pa jih organi upravljanja niso potrdili.

V programu dela za leti 2002 in 2003 Pospeševalni center navaja, da celotni program razvoja malega gospodarstva temelji na pravnih in razvojnih dokumentih, med drugim tudi na strateških usmeritvah, ki pa jih Pospeševalni center nima v dokončni obliki, samo v osnutku.

Po strateških usmeritvah je namen delovanja Pospeševalnega centra vzpostavitev podpornega okolja in razvoj podjetništva ter razvoj podjetniške kulture. O strategiji Pospeševalnega centra se dogovarjajo na strateških kolegijih, ki potekajo dvakrat letno in se jih udeležujejo direktor in pomočniki oz. vodje posameznih programov, vendar zapisniki in zaključki strateških kolegijev v pisni obliki ne obstajajo.

Pospeševalni center poleg strateških usmeritev pripravlja tudi programe dela za dveletno obdobje. Za vsako leto posebej pa pripravi finančni načrt in ob koncu leta poročilo o poslovanju.

Program vavčerskega svetovanja in program dela na domu in na daljavo smo posebej proučevali z vidika doseganja zastavljenih ciljev in poročanja.

Tabela 21: Primerjava finančnih načrtov in realizacije odhodkov

		Vsi dogovorjeni programi skupaj	Program vavčerskega svetovanja		Program delo na domu in na daljavo	
			Vrednost v tisoč tolarjih	Delež programa v odstotkih	Vrednost v tisoč tolarjih	Delež programa v odstotkih
2000	realizacija	183.195	5.747	3,14	36.109	19,71
	načrt	934.428	164.000	17,55	180.600	19,33
2001	realizacija	546.529	73.052	13,37	137.797	25,21
	<i>real/načrt</i>	<i>58,49</i>	<i>44,54</i>		<i>76,30</i>	
	<i>real01/real00</i>	<i>298</i>	<i>1.271</i>		<i>382</i>	
	načrt	1.110.426	356.106	32,07	183.336	16,51
2002	realizacija	1.009.158	318.009	31,51	109.194	10,82
	<i>real/načrt</i>	<i>90,88</i>	<i>89,30</i>		<i>59,56</i>	
	<i>real02/real01</i>	<i>185</i>	<i>435</i>		<i>79</i>	
	načrt	1.261.680	612.350	48,53	36.100	2,86
2003	realizacija	1.116.000	557.980	50,00	31.435	2,82
	<i>real/načrt</i>	<i>88,45</i>	<i>91,12</i>		<i>87,08</i>	
	<i>real03/real02</i>	<i>111</i>	<i>175</i>		<i>29</i>	

Vir: finančni načrti in poročila Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center izkazuje v posameznem letu nižjo realizacijo odhodkov, kot jo je načrtoval. V letu 2001 je izkazal le 58-odstotno realizacijo odhodkov za dogovorjene programe, v letih 2002 in 2003 je bila realizacija odhodkov 88 oz. 90-odstotna. Načrtovani odhodki so se iz leta v leto povečevali za program vavčerskega svetovanja in močno zniževali za program dela na domu in na daljavo, ki se je zaključil v letu 2003.

Uspešnost izvajanja programa vavčerskega svetovanja

Osnovni makroekonomski cilj programa vavčerskega svetovanja je odpiranje novih delovnih mest oz. ohranjanje in izboljšanje kakovosti obstoječih. Ta cilj se lahko uresničuje z boljšo pripravo širše populacije potencialnih podjetnikov na začetne korake samostojne podjetniške poti in s strokovno pomočjo pri pripravi razvojnih načrtov za uvajanje novih tehnologij pri že obstoječih podjetjih.

Pospeševalni center je v Strateških usmeritvah podrobneje opredelil cilj in dolgoročne pričakovane rezultate, in sicer:

- cilj programa je vzpostavitev sistema na celotnem območju Republike Slovenije, izboljšanje lokacijske in cenovne dostopnosti do storitev sistema in kakovosti storitev, namenjenih potencialnim podjetnikom in delujočim podjetjem;
- pričakovani dolgoročni rezultati do leta 2006 pa so povečanje števila enot malega gospodarstva, ohranjanje novoustanovljenih in obstoječih enot malega gospodarstva, oblikovanje novih delovnih mest, povečanje števila dinamičnih in rastočih podjetij, pospeševanje realizacije razvojnih načrtov podjetij na področju tehnologije, inoviranja proizvodov in storitev ter vstop na nove trge.

V programu za leti od 2002 do 2003 je navedeno, da je programski cilj Pospesovalnega centra na področju vavčerskega sistema povečati delež podjetij, ki najemajo svetovalne storitve in storitve usposabljanja, da bi bila poslovni razvoj ali sanacija poslovanja uspešna.

V skladu z 62. členom ZJF in podzakonskimi predpisi mora Pospesovalni center konec obračunskega leta poročati o doseženih ciljih in rezultatih. Finančni načrt in poročilo o doseženih ciljih in rezultatih morata biti pripravljena v skladu z navodili, ki veljajo za državni proračun, po katerih bi moral Pospesovalni center v svojih finančnih načrtih natančno opredeliti dolgoročne in letne izvedbene cilje, ki bi morali biti merljivi, zanje bi moral poiskati ustrezne indikatorje in kazalce, po katerih bi bilo mogoče uspešnost doseganja ciljev tudi meriti, da bi v svojem letnem poročilu o uspešnosti svojega delovanja ustrezno poročal.

Pregledali smo dokumente z načrti in ugotovili, da Pospesovalni center ni opredelil letnih izvedbenih ciljev, da dolgoročni cilji, ki jih navaja, niso pravi programski cilji, ker niso merljivi, prav tako ne navaja kazalnikov in indikatorjev za merjenje uspešnosti izvajanja svojih programov in svojega delovanja.

Ob presoji dostopnosti ustreznih informacijskih podlag za izračunavanje indikatorjev in kazalnikov za ustrezno časovno obdobje, ki bi ga moral opredeliti glede na možne pričakovane učinke posameznega programa, bi Pospesovalni center lahko opredelil vsaj kazalce pričakovanih izidov svojih programov, če že ne indikatorje pričakovanih učinkov, kot na primer

- število novih enot malega gospodarstva,
- število novoustanovljenih podjetij, ki delujejo še n let po ustanovitvi, ali delež glede na vsa novoustanovljena podjetja,
- število novoustanovljenih delovnih mest v enotah malega gospodarstva,
- število podjetij, ki izkazujejo rast proizvodnje večjo od x odstotkov letno,
- število in delež realiziranih razvojnih načrtov, podprtih z vavčerskim sistemom v posameznem letu,
- število in delež vstopov podjetij na nove trge in podobno.

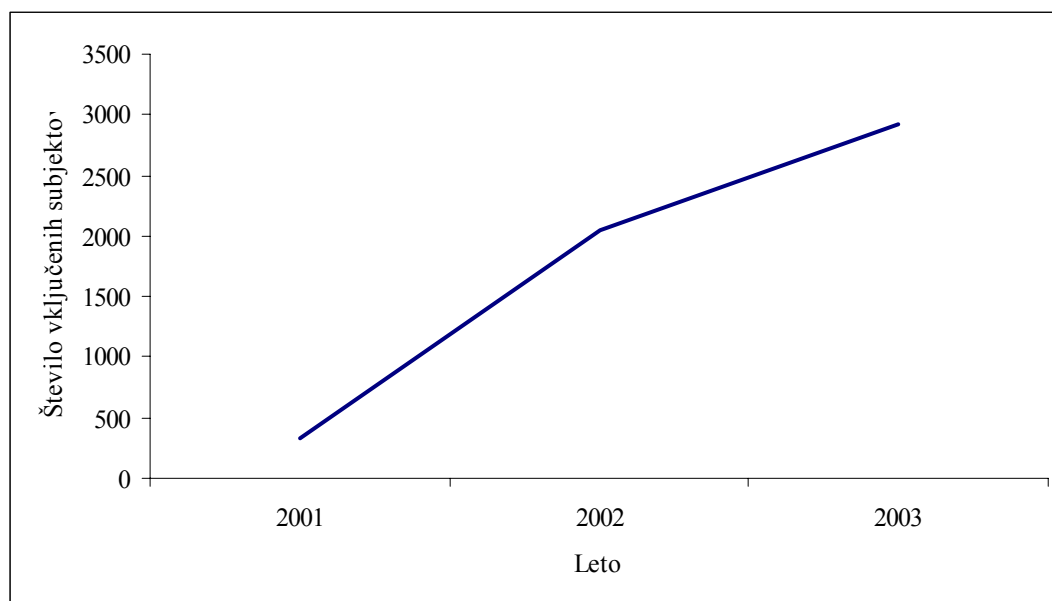
Kadar bi bile ciljem in pričakovanim rezultatom v posameznem letu pripisane vrednosti, ki jih želi država doseči, bi Pospesovalni center ob vzpostavitvi ustreznega informacijskega sistema lahko spremljal uspešnost pri doseganju ciljev tega programa.

Tako bi, na primer, primerjave trendov v vavčerski sistem dejansko vključenih subjektov (grafikon 1) v primerjavi z načrtovanim trendom rasti dale del odgovora na vprašanje o uspešnosti tega programa. Prav tako bi o uspešnosti ali neuspešnosti govorili tudi drugi kazalci, če bi njihov dejanski obseg primerjali z načrtovanim.

Le primerjava doseženega z načrtovanim po vseh ciljih in pričakovanih rezultatih s pomočjo kazalnikov in indikatorjev pa bi dala celovit odgovor glede uspešnosti izvajanja programa vavčerskega svetovanja.

Ker Pospesovalni center za posamezno leto dosledno ne navaja vrednosti vseh pričakovanih rezultatov, niti ni opredelil indikatorjev ter vzpostavil celovitega informacijskega sistema za njihovo spremljanje, celovito uspešnost programa vavčerskega svetovanja ni bilo mogoče oceniti. Oceniti ga je mogoče le delno prek posameznih vzpostavljenih kazalnikov.

Grafikon 1: Trend subjektov vključevanja v vavčerski sistem

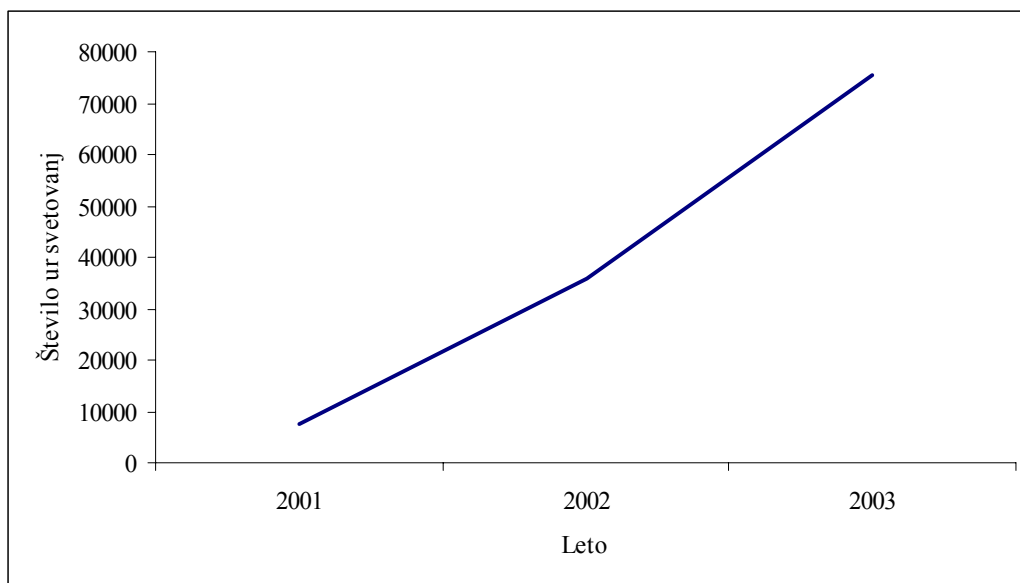

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Kot primer navajamo podatke o vključevanju subjektov v vavčerski sistem, prikazan v grafikonu 1. Trend vključevanja subjektov je rastoč, število vključenih subjektov je iz leta v leto močno naraščalo, od 336 v letu 2001 do 2.920 v letu 2003. Skupno število ur svetovanj je naraščalo še z večjo intenziteto od 7.725 ur v letu 2001 do 75.385 ur v letu 2003 (grafikon 2). Iz primerjave povprečnega števila ur svetovanj na posamezen vključen subjekt lahko ugotovimo, da se je povprečno število ur svetovanj povečalo, in sicer s 23 ur na subjekt v letu 2001 na 26 ur na subjekt v letu 2003 (indeks rasti 113).

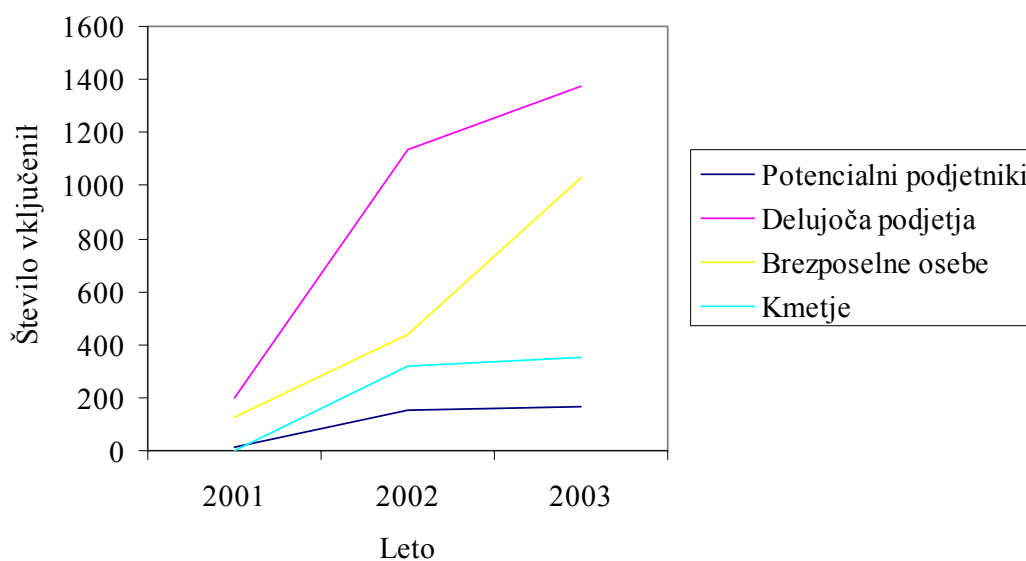
Pospeševalni center ni opredelil, kakšno naraščanje števila vključenih subjektov pričakuje v posameznem letu, zato ni mogoče oceniti, ali je dosežena visoka rast zadostna, ali dosežena rast pričakovanja presega, ali pa za njimi zaostaja.

Grafikon 2: Trend svetovalnih ur

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Grafikon 3: Število vključenih subjektov v obdobju od 2001 do 2003 (po ciljnih skupinah)

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je pojasnil, da ne spremlja podatkov, koliko prejemnikov svetovanj še opravlja oz. koliko časa je opravljal dejavnost po prejemu subvencije, zato tudi ne more ugotavljati uspešnosti doseganja zastavljenih ciljev v smislu odpiranja novih delovnih mest in ohranjanja obstoječih, kar bi se pokazalo na ravni celotne države.

Tabela 22: Pregled pričakovanih in dejanskih rezultatov

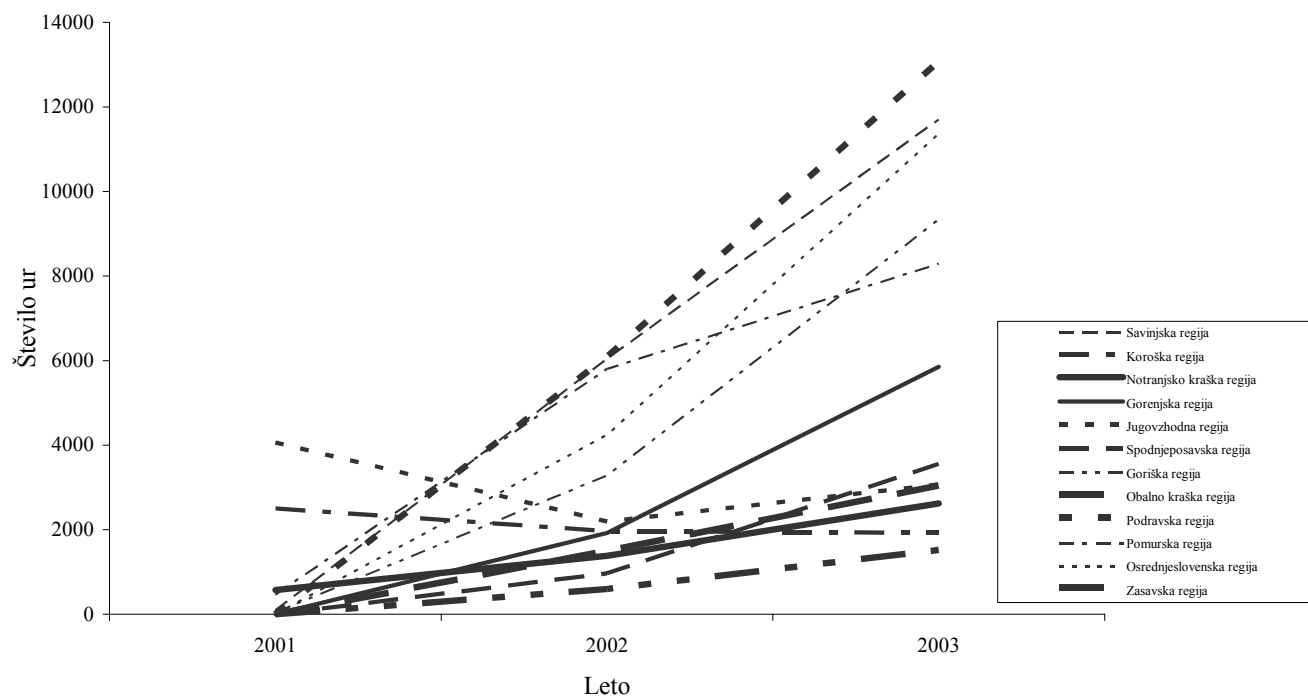
	2001			2002			2003		
	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Indeks	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Indeks	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Indeks
Število izvedenih uvodnih usposabljanj	-	-	-	-	7	0	16	5	31
Število izdanih vavčerjev	0	66	0	2.500	2.796	112		4.791	0
Število svetovalnih ur	0	7.725	0	60.000	36.012	60	94.086	75.385	80
Število ciljnih skupin, vključenih v sistem 2 odstočka podjetnikov		336		2.500	2.047	82	1.525	2.920	191

Vir: dokumentacija pospeševalnega centra.

Pospeševalni center v revidiranih letih ni v celoti realiziral pričakovanih rezultatov, ki jih je interno postavil glede izvajanja vavčerskega svetovanja. Glede na posamezne zastavljene cilje lahko ugotovimo, da v letu 2003 ni zagotovil izvedbe uvodnih usposabljanj v načrtovanem obsegu (le 31-odstotna uresničitve cilja), zato se je povečalo število izdanih vavčerjev, medtem ko je bilo število svetovalnih ur pod pričakovanji. V letu 2002 je bila uresničitve namer le 60-odstotna in 80-odstotna v letu 2003. Razlogov za odstopanja Pospeševalni center ni pojasnil.

Pri izvajanju programa vavčerskega svetovanja je eno od osnovnih načel tudi enaka geografska zastopanost v Sloveniji.

Grafikon 4: Trend naraščanja ur svetovanj po regijah

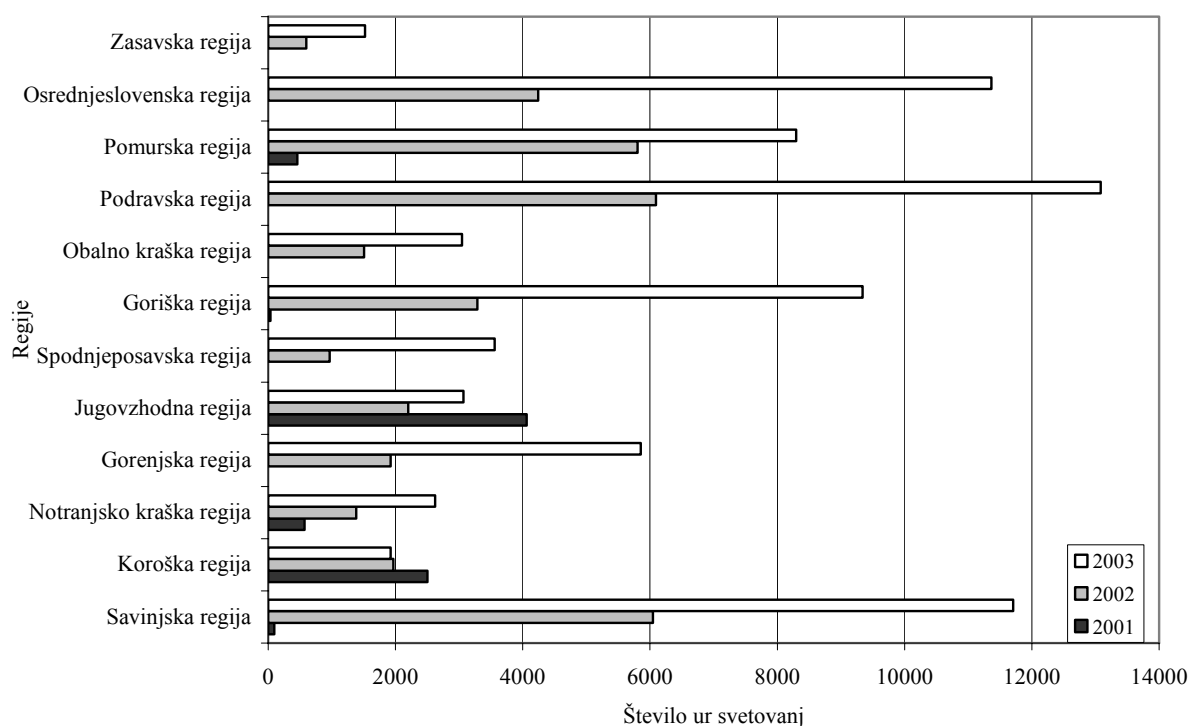

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Trend povečevanja ur vavčerskega svetovanja je po različnih regijah različen. V posameznih regijah je mogoče ugotoviti celo upadanje števila ur svetovanj, v drugih je trend naraščanja počasen, medtem ko se je število ur svetovanj v Podravski in Savinjski regiji nekajkrat povečalo.

Na podlagi podatkov o opravljenih urah svetovanj lahko ugotovimo, da vavčerski sistem ni enakomerno zastopan po regijah. Pospeševalni center je pojasnil, da se število registriranih podjetij in število brezposelnih oseb razlikuje po regijah, zato je tudi interes za svetovanja različen.

Grafikon 5: Opravljene ure svetovanj po regijah

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Zunanje evalvacije programa

Izvajanje programa vavčerskega svetovanja so ocenili tudi zunanji sodelavci in pripravili evalvacije programa v letih 2001 do 2003. Izvajanje sistema je bilo v letih 2001 do 2003 namenjeno potencialnim podjetnikom, delujočim podjetjem in kmetom.

V obdobju od 2002 do 2003 je bilo v skupini potencialnih podjetnikov največ sredstev namenjenih pripravi poslovnih načrtov (41 odstotkov), svetovanju na področju davkov, računovodstva in financ (12 odstotkov). V delujočih podjetjih je največ sredstev namenjenih za HACCP sisteme (14 odstotkov) in izobraževanje (10 odstotkov). Komisije ugotavljajo, da razdelitev sredstev odstopa od načrtov, kar je posledica slabšega nadzora nad izvajanjem programa in proaktivnosti organizatorjev v posameznih regijah.

Pri končni oceni izvajanja programa vavčerskega svetovanja pa so komisije opozorile predvsem na

- prehitro spreminjanje finančnih kvot posameznim centrom,
- premajhno kontinuiteto vzdrževanja optimalne ravni sredstev,
- prenizko intenziteto prenašanja dobrih praks in pretoka informacij med centri,
- spreminjanje pravil v izvajanju programa in
- preveliko administrativno obremenjenost izvajalcev programa.

Evalvacija vavčerskega sistema je bila izdelana tudi konec leta 2004. V omenjeni evalvaciji večina svetovalcev organizatorjev in ostalih sodelujočih ocenjuje, da je vavčerski sistem pomemben za širjenje podjetniške kulture v Sloveniji in da je pomemben za zagotavljanje enakomernega lokalnega razvoja. Opozarjajo pa, da absolutni obseg sredstev za izvajanje programa narašča, vendar pa hkrati naraščajo administrativni stroški zaradi povečanih aktivnosti. Organizatorji se ob povečanem obsegu programa počutijo obremenjene, predvsem pa niso zadovoljni s finančnimi vidiki programa. Najbolj aktivno se v program vključujejo potencialni podjetniki. Največ težav pa organizatorji povezujejo s ciljno skupino brezposelnih.

Končne ugotovitve komisij so, da vavčerski sistem prispeva k dvigovanju podjetniške ravni in usposobljenosti potencialnih podjetnikov ter delujočih manjših podjetij. Izvajanje vavčerskega sistema je doseglo ustrezno raven stabilnosti. Na področju iskanih svetovalnih vsebin je bila zaznana pozitivna sprememba, večji delež sredstev je bil usmerjen v usposabljanja s področja človeških virov in trženja.

Pospeševalni center je pojasnil, da so vsako evalvacijo vavčerskega programa doslej proučili in poskrbeli za izvajanje predlaganih ukrepov in za njegovo uspešnejše uresničevanje.

Uspešnost izvajanja programa dela na domu in na daljavo

Pri programu uvajanja dela na domu in na daljavo država vzpodbuja razvoj alternativnih oblik dela na daljavo ter s tem ponuja zaposlitvene možnosti. Namen programa je zagotovitev sistematičnega pristopa države k pospeševanju novih oblik poslovnih priložnosti in vzpostavitev pogojev za intenzivnejše vključevanje ljudi v različne fleksibilnejše oblike dela na domu in dela na daljavo. Cilji programa so razvoj različnih oblik dela na domu, vzpostavitev skupnih sistemov trženja, vzpostavitev sistema zagotavljanja kakovosti proizvodov, razvoj novih znanj, poenostavitev kriterijev vstopa v samozaposlitev, promocija dela na daljavo, pospeševanje razvoja novih delovnih mest.

Program se je začel izvajati s sprejemom Operativnega programa na Usmerjevalni skupini Vlade RS za spremljanje izvajanja akcijskega programa zaposlovanja z dne 30. 3. 2000. Končal naj bi se leta 2002, a je bil zaključen v letu 2003. Namen izvajanja posameznega programa je bil povečanje zaposlenosti v sektorju malega gospodarstva v daljšem obdobju.

Pospeševalni center kot izvajalec programa je moral vzpostaviti center za razvoj novih oblik dela in informacijski sistem za spremljanje projekta, zagotoviti sprotno spremljanje projekta, pripravljati za Vlado RS ustrezne predloge sprememb, spodbuditi razvoj potrebnih programov izobraževanja in usposabljanja in razvoj ustreznih sistemov trženja, dodeljevati v programu predvidene oblike spodbud, zagotoviti mednarodno sodelovanje in ustrezen prenos izkušenj

tujih držav, zagotoviti ustrezno sodelovanje bank in zagotoviti regijski pristop pri uresničevanju programa.

Pospeševalni center je v Strateških usmeritvah podrobneje opredelil cilje, dolgoročne pričakovane rezultate in učinke, in sicer:

- cilj programa dela na domu in na daljavo je razvoj različnih oblik dela na domu in na daljavo kot ključnih oblik mikro podjetij, vzpostavitev in zagotavljanje skupnega sistema trženja, zagotavljanje sistema kakovosti proizvodov ter razvoj novih znanj in sposobnosti za informacijsko družbo,
- dolgoročni rezultati do 2006 pa so vzpostavitev sistema skupnega sistema trženja izdelkov domače in umetne obrti, vzpostavitev in delovanje 15 središč za razvoj dela na daljavo, vzpostavitev 45 referenčnih središč za e-poslovanje ter razvoj novih poklicnih kvalifikacij,
- pričakovani učinki razvojne faze projekta do leta 2003 so bili povečanje števila novih oblik dela (začasno delo – 2000 delovnih mest, delo na domu – 600 delovnih mest, delo na daljavo – 1000 delovnih mest), postopen razvoj nevladnega podpornega okolja, zagotovljena pomoč pri zagotavljanju kvalitete in trženju proizvodov, več varnosti za mikro podjetnike in vzpodbujanje novih podjetnikov, zmanjšanje dela na črno ter več davkov v državno blagajno.

Cilji in pričakovani rezultati so za celoten program dokaj konkretno oblikovani, manjka pa opredelitev, kaj se s programom želi doseči v posameznem letu njegovega izvajanja. Ciljne vrednote in kazalniki za posamezno proračunsko leto niso bili določeni, zato izvedbeni cilji niso merljivi. Pospeševalni center ni vzpostavil informacijskega sistema za spremljanje delovnih mest za nove oblike dela in druge pričakovane rezultate.

Pospeševalni center je v internih dokumentih predstavil nekaj indikatorjev pričakovanih rezultatov. Primerjava z dejanskimi dosežki pove, da je bil v celotnem obdobju izvajanja programa uspešen glede števila udeležencev delavnic, neuspešen pa pri številu ocenjenih izdelkov, številu izvedenih ur svetovanj in številu ustanovljenih društev ter številu posameznikov, vključenih v društva.

Pospeševalni center je pojasnil, da so bila odstopanja dejanskih rezultatov od pričakovanih v veliki meri odvisna tudi od obsega zagotovljenih sredstev, interesa na lokalni ravni ter samega razvoja projekta.

Tabela 23: Pregled pričakovanih in dejanskih rezultatov

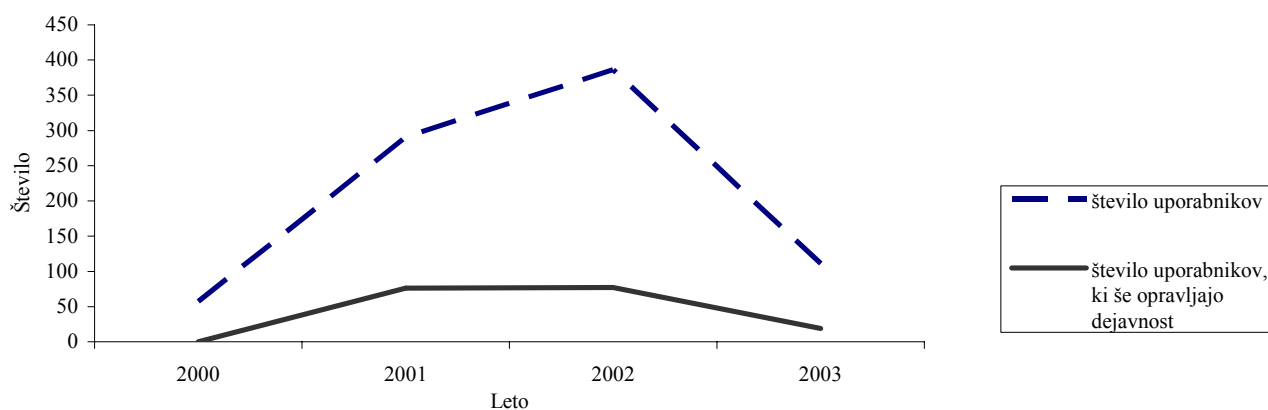
Število	2000		2001		2002		2003		2000-2003	
	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat	Pričakovani rezultat	Dejanski rezultat
Število izvedenih delavnic	2	2	21	21	46	46	10	9	79	78
Število udeležencev delavnic	0	57	270	479	476	742	0	92	746	1370
Število ocenjenih izdelkov	0	0	500	420	500	508	100	26	1100	954
Število izvedenih svetovanj	0	0	150	125	90	80	25	20	265	225
Število ustanovljenih društev	0	0	0	0	12	5	0	0	12	5
Število vključenih v društva	0	0	0	0	360	144	0	0	360	144
Število obiskov spletne strani	0	0	0	9159	0	22000	0	2302	0	33461
Število izdanih številčk Izzivov	0	0	3	3	3	2	0	0	6	5

Vir: dokumentacija Pospeševalnega centra.

Pospeševalni center je pojasnil, da je bil program zastavljen samo za leta od 2000 do 2002. Zmanjšanje aktivnosti izvajanja programa, ki so posledica skromnih razpoložljivih finančnih sredstev, so povzročile slabše rezultate. Sprejeti akcijski in finančni načrti izvajanja projekta vključujejo tudi indikatorje za merjenje uspešnosti, vendar pa navedeni indikatorji niso merljivi.

V nadaljevanju so predstavljeni podatki o gibanju števila uporabnikov programa (grafikon 6), ki pojasnjujejo, da se delež uporabnikov programa, ki še opravljajo dejavnost zmanjšuje, s tem se pa zmanjšujejo tudi učinki tega programa na zaposlenost in gospodarsko rast.

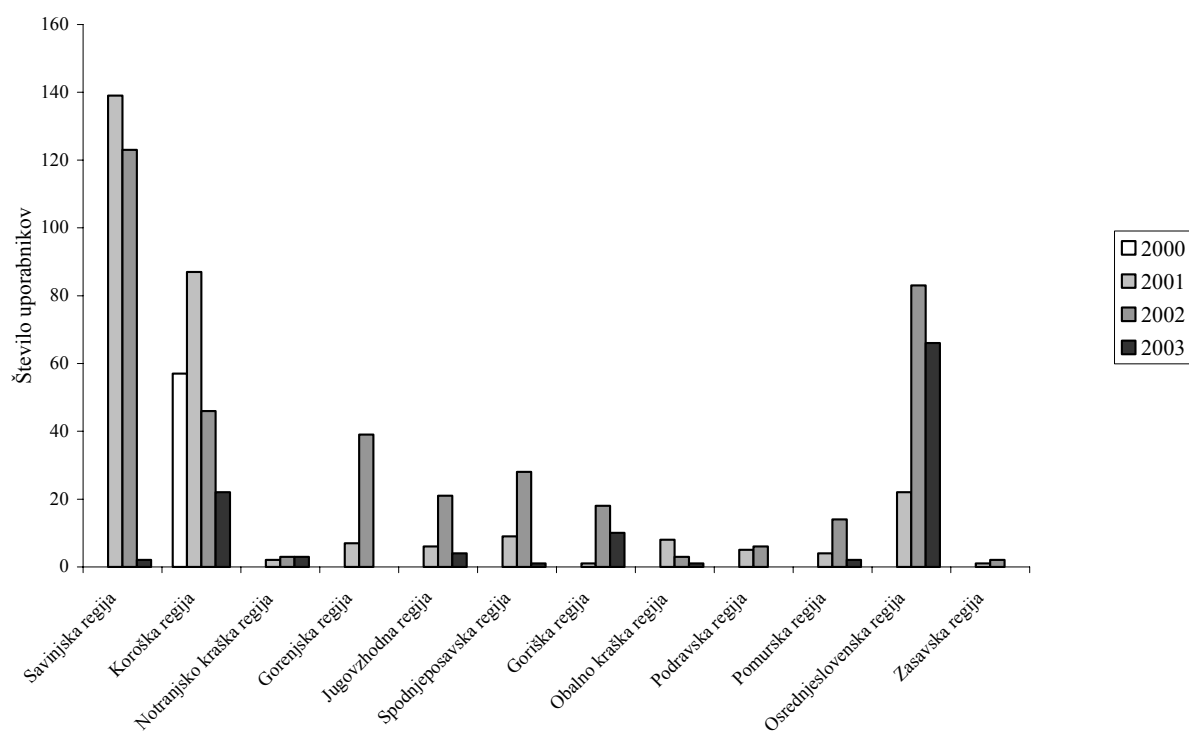
Grafikon 6: Gibanje števila uporabnikov programa

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Pri primerjavi števila v program vključenih uporabnikov med posameznimi leti lahko ugotovimo, da je število uporabnikov naraščalo do leta 2002, v letu 2003 pa se je zelo zmanjšalo. Rezultati analiz kažejo, da se uporabniki vključijo v program, vendar pa kasneje izstopijo iz programa, kar se kaže tudi v številu uporabnikov, ki še izvajajo dejavnost.

Grafikon 7: Porazdelitev po regijah

Vir: podatki Pospeševalnega centra.

Zastopanost programa po regijah je zelo različna. Slabo je zastopan program v manj razvitih regijah in v regijah z veliko brezposelnostjo.

Pospeševalni center je pojasnil, da je za izvajanje posameznih aktivnosti pripravil razpise in pozive. Na podlagi izkazanega interesa prijaviteljev so sklepali pogodbe, kar pa je vplivalo na aktivnosti po posameznih regijah.

Izvajanje programa dela na domu in na daljavo so ocenili tudi zunanji sodelavci in pripravili celovito evalvacijo. V evalvaciji je opredeljeno, da je Pospeševalni center kot izvajalec programa na posamezni nalogi

- v okviru vzpostavitve centra za razvoj novih oblik dela ustanovil društvo DURi dela na domu (25 članov), izvedel razpis za še druga društva in ustanovil e-center,
- razvil informacijski sistem za spremljanje udeležencev delavnic in usposabljanj,
- zagotovil je sprotno spremljanje projekta na podlagi mesečnih poročil podizvajalcev, ki so jih podizvajalci pripravili na podlagi posebne metodologije,
- pripravil je program državnih spodbud,
- izvedel veliko različnih oblik usposabljanj in izobraževanj,
- uvedel program, ki je pripeljal do projekta Edinstveno iz Slovenije,
- zagotovil mednarodno sodelovanje in ustrezen prenos izkušenj tujih držav – sodelovanje s tujimi podjetji in strokovnjaki je bilo raznoliko in v dokaj velikem obsegu,
- zagotovil ustrezno sodelovanje bank, ni pa zagotovil povezovanja s podjetji.

Komisije so opozorile tudi na nekatere pomanjkljivosti pri vodenju programa, in sicer:

- projekt ni bil voden vedno z enega mesta, kasneje se je projekt razdelil na posamezne podprojekte,
- iz pregleda dokumentacije je zelo težko pridobiti finančno sliko programa,
- delo Pospeševalnega centra kot spremljevalca in upravljavca programa je prišlo v direktno nasprotje, ko se je Pospeševalni center pojavil še kot izvajalec programa, tako je bil do partnerjev enkrat v nadrejeni vlogi, drugič pa kot sodelavec na programu,
- Pospeševalni center ni opravljal spremljave projekta z obiski pri izvajalcih programa.

Navedeno ravnanje kaže na to, da država prek Pospeševalnega centra poskuša pospešiti razvoj malega gospodarstva na področju dela na domu in na daljavo. Pri tem je potrebno pojasniti, da je bilo zmanjšanje obsega aktivnosti in s tem slabšanje rezultatov tudi posledica zmanjšanja sredstev na programu.

Pospeševalni center ne spremlja uspešnosti izvajanja programa dela na domu in na daljavo v smislu uresničevanja strateških ciljev. Iz letnih poročil ni razvidno, kako in koliko program prispeva k razvoju malega gospodarstva na ravni celotne države.

2.4.2 Ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatih poročal v skladu s predpisi ter ali je poročal v skladu s predpisi, objektivno in pregledno

Pospeševalni center mora na podlagi 62. člena ZJF pripraviti poročilo o doseženih ciljih in rezultatih na področju svoje pristojnosti in ga predložiti pristojnemu ministrstvu. V poročilih mora poročati o uresničitvi ciljev, ki jih je opredelil v finančnem načrtu, o programu dela in rezultatih svojega poslovanja, s tem da oceni uspešnost, učinkovitost in gospodarnost z merljivimi kazalci delovanja in indikatorji dosežkov.

Pospeševalni center je pripravil poročila o izvajanju programa dela za posamezno leto. Pregledali smo poročila o izvajanju programa za vsa tri revidirana leta. Pri pregledu poročil nas je zanimalo predvsem, ali je Pospeševalni center poročal v skladu s predpisi in ali je poročal objektivno in pregledno.

Ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatov poročal v skladu s predpisi

Pregledali smo Poročilo o izvajanju programa dela Pospeševalnega centra za leto 2001⁷¹, Poslovno poročilo Pospeševalnega centra za leto 2002⁷² in Poročilo o delu Pospeševalnega centra za leto 2003⁷³. Presojali smo skladnost omenjenih poročil z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskih proračunov ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁷⁴.

⁷¹ Izdano: februar 2002.

⁷² Izdano: 28. 2. 2003.

⁷³ Izdano: 16. 2. 2004.

⁷⁴ Uradni list RS, št. 12/01.

Navedeno navodilo predpisuje, katere informacije mora poslovno poročilo vsebovati. Informacije se nanašajo tudi na elemente poročanja o ciljih in rezultatih delovanja Pospeševalnega centra.

Tabela 24: Primerjava obstoja obveznih elementov poslovnega poročila

Obvezni elementi poročila	Poročilo za leto 2001	Poročilo za leto 2002	Poročilo za leto 2003
Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje Pospeševalnega centra	Niso navedene.	Navedene.	Niso natančno pojasnjeni.
Dolgoročni cilji Pospeševalnega centra, kot izhajajo iz področnih strategij in nacionalnih programov	Niso navedeni.	Niso navedeni.	Niso navedeni.
Letni cilji Pospeševalnega centra	Navedeni so za Pospeševalni center kot celoto, kot tudi za posamezne programe.	Navedeni so cilji, ki jih je upošteval, ne pa cilji, ki jih je načrtoval.	Navedeni so cilji, ki jih je upošteval, ne pa cilji, ki jih je načrtoval.
Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	V programu dela niso bili navedeni kazalci; Pospeševalni center je poročal o fizičnih kazalcih aktivnosti, vendar ni podlage za oceno uspeha.	Ni navedena.	Ni navedena.
Morebitne nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela	Niso bile opredeljene.	Niso bile opredeljene.	Niso bile opredeljene.
Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let	Navajajo podatke o doseženih rezultatih v letu 2001, vendar ne ugotavljajo uspešnosti na podlagi vnaprej določenih kazalcev.	Navajajo podatke o doseženih rezultatih v letu 2002, vendar ne ugotavljajo uspešnosti na podlagi vnaprej določenih kazalcev.	Navajajo podatke o doseženih rezultatih v letu 2003, vendar ne ugotavljajo uspešnosti na podlagi vnaprej določenih kazalcev.
Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja	Ni navedena.	Ni navedena.	Ni navedena.
Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	Ni navedena.	Ni navedena.	Ni navedena.
Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi	Niso navedena.	Niso navedena.	Niso navedena.
Ocena učinkov poslovanja Pospeševalnega centra na druga področja	Ni navedena.	Ni navedena.	Ni navedena.
Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih	Pojasnila so navedena	Niso navedena.	Pojasnila so navedena.

Pri primerjavi skladnosti poslovnih poročil za posamezno leto z metodologijo za pripravo poročila smo ugotovili, da Pospeševalni center pri pripravi posameznega poročila ni upošteval predpisanih obveznih elementov poročila in ni pripravil poročila, kot zahteva veljavna zakonodaja.

Ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatov objektivno in pregledno

Letna poslovna poročila posrednih proračunskih uporabnikov o poslovnih dosežkih predstavljajo način, s katerim uporabniki proračunskih sredstev zainteresirani javnosti poročajo o svojem delovanju in ji posredujejo temeljne informacije o dosežkih svojega poslovanja in o dosežkih programov, ki so jih izvajali.

Posredni proračunski uporabniki morajo pripraviti poročilo, ki bi bilo osredotočeno na poročanje o programskih dosežkih. Poročilo mora vsebovati informacije o delovanju posrednega proračunskega uporabnika, ki so jasne, celovite, zadostne, poštene in zanesljive. Posamezne informacije bi morale biti predstavljene primerljivo, s tem bi bilo omogočeno primerjanje uspešnosti delovanja Pospeševalnega centra za daljše obdobje poslovanja.

Osredotočenost na poročanje

Osredotočenost poročanja pomeni poročanje o tem, ali je bil Pospeševalni center učinkovit in ali je uresničil zastavljene cilje na vseh področjih svojega delovanja. O uspešnosti delovanja lahko Pospeševalni center poroča le na podlagi meril delovanja in indikatorjev dosežkov. V poročilu bi morali biti razkriti tudi vplivi delovanja Pospeševalnega centra na višji družbeni ravni. Učinek delovanja Pospeševalnega centra bi se moral odražati z

- zmanjšanjem gospodarskega zaostajanja Slovenije za povprečjem EU,
- zmanjšanjem razvojnih razlik med slovenskimi regijami,
- doseganjem strukture gospodarstva, primerljive s strukturo gospodarstva v EU in
- izboljšanjem konkurenčne sposobnosti malih in srednjih podjetij v Sloveniji.

Pregledali smo poslovna poročila za revidirana leta in jih presojali po kriteriju osredotočenosti na doseganje ciljev pospeševanja malega gospodarstva.

V poročilu o izvajanju dela za leto 2001 je Pospeševalni center pripravil tabelarni prikaz fizičnih aktivnosti in rezultatov po posameznih programih. V tekstualnem delu je podrobneje pripravil pregled rezultatov, vendar pa v programu dela za leto 2001 niso določeni cilji aktivnosti in pričakovani rezultati. V programu dela za leti 2000 in 2001 niso navedena merila, na podlagi katerih bi lahko ugotavljali uspešnost izvajanja posameznih programov. Prav tako niso določeni cilji aktivnosti in pričakovani rezultati. Le na podlagi v programu dela opredeljenih ciljev aktivnosti in pričakovanih rezultatov bi Pospeševalni center lahko ugotavljal uspešnost izvajanja posameznega programa.

V poslovnem poročilu za leto 2002 je Pospeševalni center pripravil pregled ključnih dosežkov stalnih nalog in dogovorjenih programov. V programu za leti 2002 in 2003 so navedeni cilji, ključne aktivnosti, pričakovani rezultati in kazalci merjenja uspešnosti. Pri pregledu poslovnega poročila smo ugotovili, da Pospeševalni center ni prikazoval doseženih rezultatov in ni izkazal merjenja uspešnosti, kot je predvidel v programu dela za leti 2002 in 2003. Za

vavčerski program je navedel, da se izvaja v 37 centrih, da so mesečno potekali izbori splošnih in specialističnih podjetniških svetovalcev, v vavčerski program pa je bilo vključenih več kot 2000 malih in srednjih podjetij in potencialnih podjetnikov. Podobno je pospeševalni center predstavil tudi izvajanje programa dela na domu in na daljavo.

V poročilu o delu za leto 2003 je Pospeševalni center podrobneje prikazal rezultate izvajanja posameznega programa. Pospeševalni center je sicer v programu za leti 2002 in 2003 opredelil cilje, ključne aktivnosti, pričakovane rezultate in kazalce merjenja uspešnosti, vendar pa je navedeno opredelil le opisno. V navedenem programu ni številčno opredelil posameznih kazalcev, zato tudi ni mogoča primerjava med pričakovanim in uresničenim na podlagi podatkov v posameznem programu oz. poročilu.

Menimo, da Pospeševalni center za revidirana leta ni pripravil kvalitetnih programov dela, saj ne vsebujejo merljivih ciljev in niso podprti z ustreznimi kazalci in indikatorji pričakovanih rezultatov. Ker programi dela niso bili ustrezno pripravljene, Pospeševalni center ni mogel poročati o oceni uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev. V posameznih poročilih sicer navaja podatke o izvajanju posameznega programa, vendar pa ni ustreznih podatkov, ki bi pojasnjevali uspešnost izvajanja posameznega programa v obdobju več let. Prav tako v poslovnih poročilih ni izkazal uspešnosti izvajanja posameznega programa v smislu vpliva na višjo družbeno raven.

Ustreznost in zadostnost informacij o delovanju v poslovnem poročilu Pospeševalnega centra

Vir za poročanje o doseženih rezultatih so informacije o delovanju Pospeševalnega centra. Pri ocenjevanju informacij o delovanju smo ocenjevali predvsem njihovo ustreznost in kvaliteto. Presojali smo osredotočenost informacij, primernost, koristnost za uporabnike, uravnoteženost in natančnost informacij.

Pri ocenjevanju poročil in informacij smo ugotavljali naslednje pomembne nedoslednosti in pomanjkljivosti:

- Pospeševalni center pripravlja posebej program dela in posebej finančni načrt, vendar pa ni razvidna povezava med zastavljenimi cilji in nalogami ter financiranjem zastavljenih nalog oz. ni razvidna povezana med programom dela in financiranjem.
- V finančnih načrtih so opredeljeni viri financiranja za izvajanje posameznega programa, vendar pa ni razvidno, katere vrste stroški se krijejo iz posameznega prihodkovnega vira za program, zato ni bila zagotovljena dosledna in jasna opredelitev pokrivanja stroškov za posamezne naloge, ki so jih financirala različna ministrstva, kar ni omogočilo razmejitev stroškov po vrsti in obsegu stroškov za program posameznega financerja. Informacije za poročanje niso bile zadostne.
- V poročilih je Pospeševalni center poročal le o doseženih rezultatih v letu, na katerega se poročilo nanaša, ni pa poročal o rezultatih poslovanja in izvajanja posameznih programov v preteklih letih. S tem je onemogočena primerjava doseženih rezultatov zadnjih let.
- Pospeševalni center pripravlja posebej tudi poročila o izvajanju nalog po posamezni pogodbi z ministrstvi, vendar pa se rezultati, ki jih Pospeševalni center izkazuje v posameznih poročilih ministrstev, ne preslikavajo tudi v letno poročilo.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja ter pravilnost in smotrnost dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo v letih 2001 do 2003. Za pravilnost poslovanja ter pravilnost in smotrnost dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva je odgovoren direktor Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, naloga računskega sodišča pa je, da izrazi mnenje o pravilnosti in smotnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v letih 2001 do 2003.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁷⁵. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje, analiziranje in presojanje podatkov ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Preizkušanje smo izvajali po v naprej pripravljenih revizijskih programih. Menimo, da nam pridobljeni podatki omogočajo, da podamo mnenje o pravilnosti poslovanja ter pravilnosti in smotnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo v letih 2001 do 2003.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja ter pravilnosti dodeljevanja in uporabe transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva

Pri poslovanju ter dodeljevanju in uporabi transferov Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo v letih 2001 do 2003 smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- svet zavoda je po 17. 12. 2002 deloval v neskladju s statutom in sprejemal sklepe v nasprotju s statutom, saj je mandat potekel 7 članom, novi pa niso bili imenovani (točka 2.2.1.a);
- pogodbe za prevzemanje obveznosti je podpisovala oseba, ki ni imela pisnega pooblastila (točki 2.2.1.b, 2.2.1.c);
- direktor je sprejemal posamezne splošne akte, čeprav bi jih na podlagi statuta zavoda moral sprejemati svet zavoda (točka 2.2.1.d);
- porabljal je sredstva v nasprotju s sprejetim finančnim načrtom (točka 2.2.5.h);
- nenamensko je porabil sredstva v skupni vrednosti najmanj 2.273 tisoč tolarjev (točke 2.2.5.j, 2.2.6.b);
- nepravilno je obračunaval dodatek v višini 0,25 odstotka za minulo delo ženskam, ki so dopolnile 25 let delovne dobe, obračunal je sredstva v drugi polovici leta 2003 v znesku 1.348 tisoč tolarjev iz dopusta leta poprej, zaposlenim ni obračunaval bonitete (točke 2.2.3.b, 2.2.3.c, 2.2.5.c, 2.2.5.d);
- v letu 2001 je sklenil pogodbe o delu v skupni vrednosti 9.740 tisoč tolarjev v nasprotju s 107. členom ZDR in v letu 2003 nepravilno zaposloval študente (točke 2.2.3.f, 2.2.3.g, 2.2.3.h, 2.2.3.i, 2.2.3.j, 2.2.3.k);
- oddal javna naročila v nasprotju z Zakonom o javnih naročilih in internim aktom v skupni vrednosti najmanj 113.248 tisoč tolarjev (točki 2.2.4, 2.2.5.g);

⁷⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

- nepravilno oddal avtomobil in stanovanje v osebno uporabo, čeprav za to niso bili izpolnjeni predpisani pogoji, ter nepravilno zaračunaval najemnino za stanovanja (točke 2.2.5.c, 2.2.5.e, 2.2.5.f);
- izvajal razpise pri posameznih programih v nasprotju s Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna, ministrstvom ni transparentno poročal o porabi sredstev in obveznostih za programe in izkazal najmanj za 83.185 tisoč tolarjev porabljenih sredstev na programih več, kot je bilo prevzetih obveznosti zanje (točke 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.2.7).

Zaradi ugotovljenih nepravilnosti je bilo po našem mnenju poslovanje ter dodeljevanje in uporaba transferov za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v letih 2001 do 2003 v pomembnem neskladju z relevantnimi predpisi (*negativno mnenje*).

Ne da bi izrazili mnenje o računovodskih izkazih, opozarjamo na nekatere napake pri izkazovanju posameznih postavk v računovodskih izkazih:

- Pospeševalni center ni izkazal odhodkov v znesku 16.075 tisoč tolarjev na odhodkih investicijske narave, zato je tudi stanje na opredmetenih osnovnih sredstvih za navedeni znesek napačno (točka 2.2.5.i).

3.2 Mnenje o uspešnosti dodeljevanja transferov za pospeševanje malega gospodarstva

Presojali smo, ali je Pospeševalni center v letih 2001 do 2003 uspešno dodeljeval transfere za pospeševanje malega gospodarstva. Uspešnost dodeljevanja smo presojali na dveh programih, in sicer na programu vavčerskega svetovanja in programu dela na domu in na daljavo.

Najprej smo iskali odgovore na vprašanje, *ali je Pospeševalni center pri svojem delovanju uresničeval cilje pospeševanja razvoja malega gospodarstva.*

Ugotovili smo, da je bila poslovna politika Pospeševalnega centra v skladu z usmeritvami strategije gospodarskega razvoja Slovenije in Državnega razvojnega programa glede razvoja podjetništva in spodbujanja konkurenčnih sposobnosti malega gospodarstva. Pospeševalni center je v osnutku strateških usmeritev svojega delovanja ustrezno in dovolj jasno opredelil splošne cilje izvajanja posameznih programov, ni pa sprejel programskih letnih izvedbenih ciljev, ki bi bili povezani z uresničevanjem teh ciljev, kot določa ZJF in izvedbeni predpisi. Razvil tudi ni indikatorjev, meril in kazalnikov pričakovanih rezultatov ter informacijskega sistema za celovito spremljanje izvajanja programov in ugotavljanja njihove uspešnosti pri doseganju ciljev v posameznem proračunskem letu.

V posameznem programu je zato sicer mogoče ugotavljati visoke stopnje rasti vključevanja subjektov v vavčerski sistem, naraščanje števila ur vavčerskega svetovanja ali naraščanje števila uporabnikov programa dela na domu in na daljavo (razen v letu zaključka programa), vendar, ker niso bili določeni merljivi cilji in pričakovani rezultati, primerjave dejanskih dosežkov, to je vpliva na razvoj malih in srednje velikih podjetij, z načrtovanimi niso mogoče. Pri tem Pospeševalni center tudi nima vzpostavljenih ustreznih podatkovnih baz za spremljanje in izračunavanje posameznih kazalnikov in indikatorjev. To onemogoča oceno uspešnosti izvedbe posameznih programov.

Brez ustreznih podatkovnih baz tudi ni mogoče spremljati uresničevanje cilja enakomerne regionalne pokritosti s storitvami posameznega programa, saj lahko uspešnost doseganja tega cilja ugotovljamo v relativnem odnosu koristnikov programov glede na že obstoječe kapacitete in absorpcijsko sposobnost v posamezni regiji in ne s primerjanjem absolutnih podatkov med regijami.

Preverili smo tudi, *ali je Pospeševalni center o uresničevanju ciljev in pričakovanih rezultatih poročal v skladu s predpisi, objektivno in pregledno.*

Ugotovili smo, da Pospeševalni center v svojih poslovnih poročilih ni ustrezno poročal o doseženih ciljih in rezultatih, saj pri poročanju ni upošteval navodil o pripravi zaključnega računa. Poročila ne vsebujejo vseh predpisanih elementov, predvsem pa Pospeševalni center ni poročal o uspešnosti izvajanja svojih programov, ker v svojih finančnih načrtih ni opredelil konkretnih izvedbenih ciljev, ki jih je s svojo aktivnostjo želel doseči, kot tudi ne kazalcev in indikatorjev, po katerih naj bi jih spremljal. Pomanjkljivo pripravljene programi dela niso omogočili spremljanja uresničevanja programov in osredotočenega poročanja o dosežkih, kar naj bi bil osnovni poudarek poročila o delovanju in izvajanju programov zainteresirani javnosti.

Pospeševalni center v revidiranih letih tudi ni imel vzpostavljenega ustreznega vodenja stroškov po posameznih programih in nalogah glede na vire financiranja, zato ni imel zadostnih in ustreznih informacij za objektivno in celovito poročanje o dejanskih stroških in obveznostih po posameznem programu, kot od njega zahtevajo predpisi.

Menimo, da mora Pospeševalni center izboljšati načrtovanje posameznih programov, ki naj zagotovi opredelitev jasno izraženih in konkretnih ciljev ter pričakovanih rezultatov za vsak program, ki ga izvaja v posameznem proračunskem letu. Opredeli naj merila, kazalce in indikatorje, s pomočjo katerih bo mogoče izvajanje programov spremljati glede na zastavljene cilje ter ocenjevati njihovo uspešnost. Izboljšati mora tudi poročanje o doseganju ciljev in pričakovanih rezultatih, da bo poročanje v skladu s predpisi in usmerjeno na dosežke.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Ker so bile pri poslovanju Pospeševalnega centra malega gospodarstva v letih od 2001 do 2003 ugotovljene nepravilnosti, mora Pospeševalni center v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, ki se morajo nanašati na:

1. vzpostavitev in delovanje notranjih kontrol za odpravo ugotovljenih nepravilnosti,
2. izboljšanje programskega načrtovanja v smislu k ciljem in rezultatom usmerjenega upravljanja,
3. izboljšanje poročanja ministrstvom o porabi sredstev in obstoječih obveznosti za posamezen program ali naloge, ki jih ti financirajo,
4. razvrščanje stroškov tudi po virih financiranja posameznih programov,
5. izkazovanje prihodkov in odhodkov za izvajanje tržne dejavnosti, ki ni povezana z izvajanjem javne službe.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁷⁶. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Pospeševalni center krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Pospeševalni center za malo gospodarstvo, priporočeno s povratnico;
2. mag. Zdenka Kovač, priporočeno;
3. Državni zbor Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhiv, tu.

⁷⁶ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.